

<i>Sorszám:</i> Ny/8.	<i>Tárgy:</i> Tájékoztató a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2023. évi munkájáról
<i>Döntéshozatal módja:</i> Egyszerű többség	<i>Véleményező bizottság:</i> Humán és Szociális Bizottság
<i>Tárgyalás módja:</i> Nyílt ülés	<i>Előkészítette:</i> Kádasné Öreg Julianna igazgató

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének munkaterve szerint 2024. év első félévében tárgyalja meg a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2023. évi munkájáról szóló tájékoztatóját.

Kádasné Öreg Julianna igazgató asszony eleget téve a felkérésnek, megküldte tájékoztatóját, amelyet jelen előterjesztéshez mellékelünk. A tájékoztatót beszámolóként tárgyalja 2024. április 23-i ülésén a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa, mint fenntartó.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót szíveskedjen megtárgyalni, és az alábbi határozati javaslatot elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2023. évi munkájáról szóló tájékoztatót a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

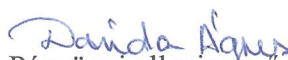
Határidő: intézkedésre azonnal

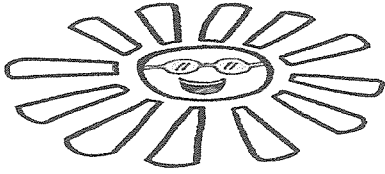
Felelős: Kálmán Tibor polgármester

Békés, 2024. április 19.

Kálmán Tibor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ
5630 Békés, Jantyik u. 1.
Tel/fax: 66/411-562
e-mail: bvszszk@gmail.com

Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ beszámolója az intézmény 2023. évi munkájáról

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás által fenntartott a személyes gondoskodás alap és szakosított ellátások Intézménye. Működési kereteit a Szervezeti és Működési Szabályzat, a feladatellátásra vonatkozó iránymutatásait a kidolgozott szakmai programok tartalmazzák.

Az integráltan működő intézmény tevékenységi köre az Alapító Okirata szerint: család- és gyermekjóléti központ, étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás, közösségi ellátás, nappali ellátások (idősek, fogyatékosok, hajléktalanok, demensek), átmeneti elhelyezést nyújtó ellátások (hajléktalanok), fejlesztő foglalkoztatás, gyermekek napközbeni ellátása (nyári napközi).

Az intézmény személyi, tárgyi, működési és szakmai feltételei:

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ személyi feltételei az 1/2000 (I.7.) SZCSM rendeletnek megfelelő. 2023-ban 75 fő dolgozóval működött az intézmény. A munkavállalók szakképzettsége közel 100 %-os, a dolgozók szakirányú továbbképzése folyamatos. A képzési normatíva csökkenése, majd teljes megszűnése miatt a továbbképzési költségek jelentős terhet rónak költségvetésünkre. Igyekszünk a csoportos, ingyenes képzésekhez csatlakozni, ahol az új képzési rendszernek megfelelő pontokat gyűjthetnek a dolgozóink.

A tárgyi minimum feltételek adottak, a telephelyek állagmegőrzése a fontossági sorrend megállapítása után, a működési költségek terhére valósul meg. Nagy örömeinkre szolgál, hogy az Önkormányzat pályázatai által az intézmény székhelye, valamint több telephelye is energetikai korszerűsítésen esett át. Több berendezés, informatikai eszköz beszerzése a megvalósított projekteknek, illetve az intézményi takarékoskodásnak köszönhetően megtörtént.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ önálló gazdálkodási szervezettel nem rendelkezik. Gazdálkodási feladatait a Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde látja el.

Az egyes szolgáltatásokra vonatkozó szakmai feladatok megvalósulása:

A beszámoló átfogó értékelés céljából az 1997. évi XXXI. Tv. 96. § (6) bekezdése értelmében a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer áttekintése, a jelzőrendszer tagjai által kitöltött kérdőívek anyagának felhasználásával, valamint intézményünk tapasztalatai, statisztikai adatai alapján készült.

A járásszékhely település lakosságától függetlenül köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermekjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki. Békés város jelenleg hét településen látja el a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatait: Békés, Mezőberény, Köröstarcsa, Murony, Kamut, Bélmegyér és Tarhos tekintetében.

Család- és Gyermekjóléti Központ:

Személyi feltételek:

- 5 fő esetmenedzser
- 5 fő óvodai és iskolai szociális segítő
- 1 fő szociális diagnózist készítő esetmenedzser
- heti 15 órában pszichológus
- havi 2 órában jogász

A személyes gondoskodást végző személyek, a működési feltételekhez előírt képesítési előírással rendelkeznek.

A járás összes településén jól megközelíthető helyen található az intézmények, ahol az esetmenedzserek, a szociális segítők a munkájukat végzik.

Tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételek mind a hét településen megfelelőek.

Az irodák felszerelése (zárható szekrény, íróasztal, székek, polcok, bizalmas beszélgetésre alkalmas helység) megfelel a személyes segítő szakma követelményeinek.

- Az alapvető műszaki eszközök biztosítottak (minden kolléga rendelkezik lappal, biztosított a fénymásoló, nyomtató, mobiltelefon, internet) és a családlátogatásokhoz kerékpárral rendelkeznek az esetmenedzserek. A járási települések között, valamint Békés város távoli pontjaira és a külterületre a Központ személygépkocsijának igénybe vételére van lehetőség.
- Rendelkezünk a szabadidős tevékenységek, szakmai programok lebonyolításához szükséges eszközökkel (laptop, hangfal, projektor, vetítövászón, Flipchart tábla, dvd lejátszó, ping-pong asztal, csocsóasztal).

A gyermekjóléti központ 2016. január 1-jétől ellátja a gyermekjóléti szolgálatnak az általános szolgáltatási feladatait, továbbá

a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;

b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel

együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,

– utógondozást végez – az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,

– védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít;

c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A Központ esetmenedzserei és a településeken működő Szolgálatok családsegítői között szoros együttműködés zajlik, illetve a jelzőrendszerrel is együttműködnek és segítik egymás tevékenységét.

A Járási szolgálatok családsegítőivel havonta megbeszélést tartunk az aktuális teendőkről, változásokról, esetekről, ezzel is erősítjük az együttes munka hatékonyságát.

2021. július 1-től bevezetésre került a Gyermekünk Védelmében Rendszer, amely az adminisztráció elektronikus felülete. A veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatos dokumentációt ezen a felületen kell rögzítenie a szakembereknek. A korábbi papír alapú iratanyagot szeretnék kiváltani ezzel, de sajnos sok a hibázási lehetőség, mivel a rendszer nem működik tökéletesen. A családsegítők és esetmenedzserek rengeteg időt töltenek a felület megismerésével, alkalmazásával. Az adminisztráció jelenleg sokkal több időt visz el, mint a felület bevezetése előtti papír alapú esetvezetés.

2022 februárjában kitört az orosz-ukrán háború. Rengeteg család menekült Magyarországra, többek között a Békési járásba is. A hozzánk forduló családok ügyében igyekszünk segítséget nyújtani, de a civil szervezetektől rengeteg támogatást kapnak.

Az esetmenedzserek 2023-ban **242 gyermek** ügyében (2022: 214 gyermek), gondozásában tevékenykedtek, folyamatos volt a kapcsolattartás.

2023. évben hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma (0-17 év) településenként:

	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
Békés	79	3	40	5	127
Mezőberény	46	0	35	0	81
Köröstarcsa	11	0	6	0	17
Murony	6	0	2	0	8
Kamut	0	0	3	0	3
Bélmegyer	0	0	0	0	0
Tarhos	2	0	4	0	6
Összesen	144	3	90	5	242

A védelembe vett gyermekek száma **144** (2022: 109). Békésen 79 fő, amely növekedés 2022-höz képest (55 fő). Az utóbbi 2-3 évben egyre összetettebb problémával rendelkező gyermekek kerülnek látókörünkbe, melyek megoldására az alapszolgáltatás már nem rendelkezik eszközzel, nem elegendő az önkéntes együttműködés az alapellátás során, ezért hatósági intézkedést került foganatosításra. Természetesen az egyre komplexebb problémahalmazzal jelentkező családok tekintetében még hatékonyabb esetmenedzserei munkára van szükség, amihez fontos a családdal, valamint a jelzőrendszerrel és a családsegítővel való együttműködés. A szülők következetlen nevelési módszerei, megengedő

szülői hozzáállás generálta gyermeki tünetek kezelése, a kortárs csoportok hatásai, a média és az internet által kinyitott világ komoly szakmai kihívás elé állítja a kollégákat. Sajnos a nem megfelelő telefon vagy más számítástechnikai eszköz használata miatt egyre több probléma adódik. A gyermekek, fiatalok nem mérik fel a veszélyeket, nem érzik cselekedeteik súlyosságát (szexuális tartalmú videofelvételek készítése, közzététele; tanórai kép- vagy videofelvétel készítése, közzététele, stb.). A túlzott „használat” már valóságos függést okoz gyermekkorban. A szülők nem kontrollálják gyermekeik telefonhasználatát, többször értetlenül állnak a megtörtént események bekövetkeztekor. Az iskolákban egyre több a bántalmazás, a normaszegő, órát zavaró magatartás. A szülők sok esetben nem állítanak fel szabályokat, kereteket, nem tudnak nemet mondani a gyermeküknek és emiatt a gyermek nem vagy nehezen tud alkalmazkodni az oktatási intézmény rendszeréhez, a házirendet nem tartják be, nem tisztelik tanuló társaikat, a pedagógusokat. Nő a lopások, a szabálysértés, bűncselekmények száma. A fentiek alapján szükségszerűvé válik a hatósági eljárás során előírt magatartás szabályokkal fékezni a deviáns viselkedések elterjedését.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2023-ban 3 gyermek esetében került sor, járási szinten. Mindhárom gyermek esetében Központunk tett javaslatot, A fenti esetekben sajnos nem sikerült a szülőknek olyan mértékben rendezniük helyzetüket, hogy a gyermekek a családban nevelkedjenek, így kiemelésükre került sor. A családgondozás során láthatóvá vált, hogy a hazagondozhatóvá válás nem fog teljesülni, ezért mind a 3 gyermek esetében a későbbiekben nevelésbe vétel javaslatára került sor. A tavalyi évben történő családból való kiemelés okai: az újszülött érkezésére nem biztosítottak a szülők megfelelő körülményeket, szülők életvitel, elhanyagolása, életvezetési problémák, szociális és családi krízis.

A *nevelésbe vett* gyermekek száma a járásban 90 fő (2022: 89 gyermek). Nevelésbe vételre akkor kerül sor, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani. Napjainkban nincs meg az a támogató természetes bázis a családok mögött, mely a prevenciós szakemberek által biztosított szolgáltatások mellett képessé teszi őket a gyermekeik gondozására. Békésen jelenleg 40 gyermek (2022: 43) *van nevelésbe véve*. A 2022-es évhez képest jelentős változás nem történt. A szülők a védelembe vétel során sem tudtak megfelelő életkörülményeket teremteni gyermekeiknek, nem működtek együtt a szociális szakemberekkel, illetve olyan családok költöztek a járás településeire, akiknek gyermekei már korábban kiemelésre kerültek. Az ideiglenes hatályú elhelyezésből sikertelen hazagondozás miatt 3 gyermek esetében is nevelésbe vételre került sor. A nevelésbe vett gyerekek családjait a lakás- és életkörülményeik megváltoztatásában segítjük, hogy gyermekeiket önállóan tudják nevelni, gondozni. Fontosnak tartjuk, hogy a személyes segítő kapcsolat során a családok maguk érezzék a változás szükségességét, az együttműködés az ő érdekeit szolgálja. Bizalmon alapuló segítő kapcsolatot igyekszünk kialakítani és remélhetőleg a gondozási folyamat során problémamegoldó képességük erősödik, alkalmassá válnak problémáik kezelésére. 2023-ban egy gyermeket sem (2020., 2021-ben egy gyermeket sem tudtunk, 2022-ben egy gyermeket) sikerült a saját családjába visszahelyezni, ami nagyon kivételes esetben fordul elő egyébként is.

Az esetmenedzserek és családsegítők feladata a gyermek - szülő kapcsolattartásának fenntartására motiválás, megakadályozva ezzel az érzelmi elszakadást. A legtöbb szülő életkörülményeiken változtatni nem tud, nehezen motiválhatóak. A gyermekek családba történő visszagondozása elenyésző. Legtöbb esetben ugyanis nem tudják megteremteni azokat a feltételeket, még segítséggel sem, amelyek eredményeként a gyermekeket családjába visszahelyezhetik. Még a gyermek látogatása is olyan nehézséget jelent sokuk számára, amelyet anyagi lehetőségeik, illetve hozzáállásuk nem tesz lehetővé. Azok a szülők, akik megfelelően motiválhatóak, folyamatosan kapcsolatot tartanak az esetmenedzserekkel és családsegítőikkel, és a gondozási-nevelési terv szerint folyamatosan egyeztetik a visszakerülés

feltételeit, segítséget nyújtanak a feltételek teljesítésében a hazagondozás eredményesen lefolytatható. Különösen ott eredménytelen a visszagondozás- és ez többségében a súlyos elhanyagolásban érintett gyermekek esetében igaz-, ahol a szülői ház körülményeihez képest lényegesen jobb körülmények közé kerül a gyermek, és bekerülést követően jól érzi magát. Több esetben rendkívül nehéz tartani a kapcsolatot a szülőkkel, mivel változtatják lakhelyüket, és ezt nem jelzik az esetmenedzsernek, családsegítőnek.

A családból való kiemelés okai között az életvezetési, gyermeknevelési problémák vagy más szociális és családi krízis szerepel. A családban a veszélyeztető okok megszüntetése érdekében végzett gondozási tevékenység elengedhetetlen.

Utógondozásra, a nevelésbe vétel megszüntetése után, 5 gyermek esetében került sor, míg 2022-ben szintén 5 gyermek estében történt utógondozás.

2016. évtől kezdve fokozottabb figyelem jut a hatósági intézkedéssel érintett gyermekekre. Ez lehetővé teszi, hogy több szakember (esetmenedzser, családsegítő) egyszerre segítse a családokat problémáik megoldásában. Az esetmenedzserek meghatározott napokon és időben vannak jelen a járás településein. Természetesen azonnali intézkedés vagy krízishelyzet esetén kapcsolatba lépnek a családdal, gyermekkel.

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma:

	Tevékenységek száma
Szociális segítő tevékenység	164
Esetkonferencián részvétel	22
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	46
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel	32
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel védelembe vétel	44
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	0
Családlátogatás	599
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	28
Környezettanulmány készítése önállóan	67
Egyéb	9
Összesen	1011

Speciális szolgáltatások

▪ A **készenléti szolgálat** működtetésével napi 24 órában telefonon elérhető a segítő szakember a krízisben lévők számára. 2016-2019. között nem érkezett azonnali intézkedést igénylő hívás, míg a 2020-ban kialakult járványhelyzet alatt már 6 alkalommal hívták fel (2022-ben 7 alkalom) a készenléti telefonon ügyeletes szakembereinket. 2023-ban 3 alkalommal telefonáltak a nyitvatartási időn kívül a segítségre szorulóknak. Minden alkalommal gyors megoldás született a felmerült problémával kapcsolatban, azonnali intézkedésre nem került sor és másnap, vagy a hétvégét követő első munkanapon az illetékes Szolgálat a hívás tartalmával kapcsolatban értesítésre került.

▪ **Pszichológiai tanácsadásra** összesen 493 alkalommal (2022: 541 alkalom) került sor. Békésen 369 alkalommal 67 fő (2022: 75 fő), míg Mezőberényben 124 alkalommal 25 fő (2022: 26 fő) vette igénybe.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ kliensei, Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok kliensei, az Átmeneti Szállók lakói, általános- és középiskolás tanulók, a város lakói.

Problémák: viselkedési zavarok, tanulási problémák, krízishelyzet, kezdődő neurózisok életvezetési problémák személyiségzavarok.

A segítség módjai: konzultáció, pszichológiai tanácsadás krízis tanácsadás, személyiségteszt kitöltése, igény szerint csoportos foglalkozások

- **Jogi segítségnyújtást igényelt 16 fő (2022: 16 fő) Békésről és 44 fő (2022: 12 fő) a járás településeiről, összesen 64 alkalommal (2022: 36 alkalommal).**
- **Kapcsolattartási ügyelet:** Központunk 2016. január 1. óta rendelkezik formálisan kapcsolattartási ügyelettel, ezért a jelentkező igényekre azonnal és rugalmasan reagál. Azon szülők, nagyszülők, akik Bíróság, illetve Gyámhivatal által kiállított gyermek elhelyezési dokumentummal rendelkeznek, a kapcsolattartás rendezetlensége esetén kérhetik a kapcsolattartás leszabályozását Intézményünkbe, mint helyhez kötött felügyelt kapcsolattartás. A kapcsolattartás leginkább szervezetünk nyitvatartási idejében, vagy azon túl esedékes. (hétköznap esténként, péntek délután). A gyermekvédelmi szakemberek rugalmasan lehetőséget adnak a szülő-gyermek biztonságos, nyugodt körülmények közötti találkozásra. 2023-ban is főként szakellátásban elhelyezett gyermek és szülei közötti felügyelt kapcsolattartásra került sor. Továbbra is jellemző, hogy a lakóotthonok, illetve a nevelőszülők nem szívesen adnak teret saját ingatlanukban a náluk elhelyezett gyermek/ek és szülei kapcsolattartásának. Ilyenkor a Gyámhivatal Központunkat jelöli ki a találkozás helyszínéül és szakembereink segítségét is igénybe veszik. Néhány esetben csak a helyiséget biztosítjuk, szakember jelenlétére nincs szükség. 2023-ban **75 alkalommal 38 gyermek és szülei** vették igénybe a kapcsolattartási ügyeletet (Békés városban 2022: 71 alkalom 32 fő).
- **Mediáció** egy olyan közvetítői tevékenység, konfliktuskezelési technika, amely során külső, pártatlan közvetítő (mediátor) segíti a vitás feleket abban, hogy konfliktusaikat tárgyalásos úton rendezzék úgy, hogy mindkét fél számára elfogadható, és betartható megállapodás szülessen. Nagy előnye, hogy a kliensek - ellenben a bírósági „kényszerítő” helyzettel - önkéntesen vehetik igénybe ezt a szolgáltatást. Intézményünknel két okleveles mediátor áll a kliensek rendelkezésére. 2023-ban 5 alkalommal 10 fő vette igénybe a szolgáltatást.
- **Családterápia:** Igény szerint, az intézményi megkeresést követően lehetőség van család- és párterápia igénybevételére, a családon belüli működési zavarok, konfliktusok kezelésére, megoldására. 2023-ban nem merült fel igény a szolgáltatás nyújtására.
- 2018. január 1-től kötelező a járási Központoknak **szociális diagnózist** készíteni, melynek megvalósításában az EFOP-1.9.4-VEKOP-16-2016-0001 kiemelt projekt keretében egy fő szociális diagnózis felvételi szakértő alkalmazására nyílt lehetőség. A diagnózis elkészítésére való felkérést minden járási szolgáltatásnak továbbítania kellett azon kliensek esetén, akik
 1. a család-és gyermekjóléti szolgálatnál megkötött megállapodás alapján nyújtott esetkezelés során a szolgálat szolgáltatásain kívül egyéb szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele látszik szükségesnek az egyén és családja támogatására,
 2. az egyén közvetlenül a család-és gyermekjóléti központnál kér segítséget problémái megoldásában – ide nem értve a központ speciális szolgáltatását igénylőket,
 3. a család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ munkatársa egy igénylője vonatkozásában annak elkészítését kéri.
 4. a Szt.64.§ (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagja kezdeményezi a diagnózis elkészítését.
 2023-ban 8 (2022: 8) diagnózis felvételére került sor, mely 24 főt érintett.
- 2018. szeptember 1-től a Család- és Gyermekjóléti Központoknak kötelező feladatként kell ellátniuk az **óvodai, iskolai szociális segítő tevékenységet** (1000 gyermekenként 1 fő segítő alkalmazásával) a járás mind a hét településén, az összes köznevelési intézményben (állami és egyházi fenntartású óvodáknál, általános iskoláknál, középiskoláknál, kollégiumoknál egyaránt). A Békési járás 17 köznevelési intézményében **40 telephelyen látta el feladatait 5 fő segítő, közel 5000 gyermek** tekintetében.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

- a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- e) prevenció eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- f) a jelzőrendszer működését.

Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködésben látja el.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról a család- és gyermekjóléti központ együttműködési megállapodást köt a köznevelési intézménnyel. Az együttműködési megállapodás tartalmazza

- a) az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást nyújtó személy megnevezését, valamint a szolgáltatás célját, tartalmát, helyszínét és annak megjelölését, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő mely időpontban látja el tevékenységét az intézményben, és
- b) a köznevelési intézmény nyilatkozatát arról, hogy biztosítja
 - ba) az óvodai és iskolai szociális segítő bejutását az intézménybe és
 - bb) a szolgáltatás nyújtásához szükséges külön helyiséget és az infrastruktúrához való hozzáférést.

A szakmai létszámot tekintve a 2022-es évben változások voltak. Mind az 5 fő segítő pozícióban személyi változások történtek. 2023-ban sikerült mindegyik álláshelyet betöltenünk és egy éve stabil gárdával dolgozunk.

Tevékenység (egyéni esetkezelés)	
Tanácsadás	314
Konzultáció	1223
Információnyújtás	656
Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás	47
Családlátogatás	40
Krízisintervenció	18
Konfliktuskezelés (közvetítés)	135
Delegálás	76
Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása	149
ebből jelzés küldése a szolgálat, központ felé	58
Esetmegbeszélés, esetkonferencia	80
Összesen:	2728

tevékenység	ebből elért óvodás gyermekek száma	ebből elért általános iskolás gyermekek száma	ebből elért középiskolás gyermekek száma	elért szülők száma	elért szakemberek száma
egyéni szociális munka	164	310	144	353	457
csoporthoz tartozó szociális munka	887	1000	435	179	272
közösségi szociális munka	472	996	523	1297	362

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

Személyi feltételek:

- 5 fő családsegítő
- 2 fő részmunkaidős családsegítő

A személyes gondoskodást végző személyek, a működési feltételekhez előírt képesítési előírással rendelkeznek.

Intézményünk a település központjában, jól megközelíthető helyen található, egy épületben a Család- és Gyermekjóléti Központtal.

Tárgyi feltételek:

A tárgyi feltételek megfelelőek.

- Minden családsegítő külön számítógéppel rendelkezik, valamint biztosított a telefon, fax, fénymásoló, scannelés használat, internet-hozzáférés, mobiltelefon. Az irodai helyiségek jól kihasználtak, minden családsegítőnek van íróasztala, számítógépe, pendrive-ja, zárható iratszekrénye. Bizalmas beszélgetésre kialakított helyiség biztosított az intézményben.
- A családlátogatásokhoz kerékpárral rendelkeznek a családsegítők. A város távoli pontjaira és a külterületre a Központ személygépkocsijának igénybe vételére van lehetőség.
- Rendelkezünk a szabadidős tevékenységek, szakmai programok lebonyolításához szükséges eszközökkel (laptop, hangfal, projektor, vetítőtábla, Flipchart tábla, dvd lejátszó, ping-pong asztal, csocsóasztal).

A szolgálat ellátja a Gyvt. 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A **családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. Ő jeleznek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátási területén - felkérésre - közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában.

Családsegítés keretében, térítésmentesen szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a működési területén élők számára. A családban megjelenő problémákat egységben szemlélve nyújt segítséget. A szolgáltatás igénybevételének bemeneti korlátja nincs, életkorhoz, jövedelemhez, szakértői véleményhez nem kötött az igénybevétel. Önkéntesen igénybe vehető szolgáltatás.

A szolgálat szabadidős és prevenciósz tevékenysége:

A prevenciósz tevékenységeinket többféle céllal is szükségesnek tartjuk működtetni. Elsőként közvetlen segítséget kívánunk adni a különféle problémával küzdő gyermekeknek, gyermekes családoknak, valamint szeretnénk tartalmas szabadidős tevékenységekbe bevonni a gyermekeket, családokat. Emellett pedig igyekszünk elő segíteni a szocializációjukat, konfliktusmegoldó képességük fejlődését, társadalmi beilleszkedésüket és nem utolsósorban a családgondozói munka sikerességéhez is hozzájárul a család működésének jobb megismerésével.

A programjaink célja:

- a gyermekek szabadidejének értelmes, életkornak megfelelő kitöltése,
- „csellengés” megszüntetése,
- az elsődleges emberi kapcsolatok hiányának pótlása,
- az értékválság kialakulásának megelőzése.

A 2023. évben újra meg tudtuk szervezni az összes szabadidős programunkat:

- 2023. május utolsó vasárnapján Intézményünk csatlakozott a **Városi Gyermeknap**hoz, amely a Gödörben került megrendezésre, ahol innovatív mozgásfejlesztő feladattal vártuk a legkisebbeket. A jó hangulatú rendezvényen a Család és gyermekjóléti Központ kollektívája vállalta, hogy állomásként kapcsolódik be és színesíti a programot.
- 2023. június 10. szombaton zajlott le a **Fuss a nyárba** szünidőköszöntő rendezvényünk, az Erzsébet ligetben, közel 80 nevező részvételével. A jelképes távok teljesítése felhívta a figyelmet a sport hasznosságára, de emellett szabadidős programul is szolgált. A rajtszámok biztos nyerő tombolaként funkcionáltak, így valamennyi indulónak ajándékkal kedveskedtünk, mindemellett a helyezetteknek értékes ajándékokat és utalványokat adhattunk át. A rendezvény saját forrásból, valamint a település vállalkozó által felajánlott jutalmakból volt biztosítható.
- 2023-ban kilencedik alkalommal került megrendezésre a **Kortárssegítő tábor 2023. június 19 - június 23.** között a Durkó u. 6. sz. alatt a Nefejeics Székházban, **15 fiatal** részére. A tábor célja olyan közösség- és egészségfejlesztési módszer kialakítása a fiatalok körében, akik a helyi értékrenddel, szokásokkal, kultúrával adaptív identitástudatot legyenek képesek kialakítani. További célja volt, hogy a képzést követően a Kortárssegítő a fiatal közösségben árnyalja a világról kialakuló képet, eligazítsanak és közbenjárjanak a problémák megoldásában, elősegítsék a pihenést és az alternatív regenerálódási lehetőségeket, biztosítsák az információihoz való hozzájutást (új információs csatornákat

nyissanak meg), referencia és kontrollcsoportként funkcionáljanak, fokozzák az érzelmi teherbírást és erősítsék az identitástudatot. A hét folyamán mentálhigiénés szakember foglalkozásán, Szociopoly társasjátékot próbálhatták ki és önismereti-kapcsolatépítési csoportfoglalkozáson vehettek részt a fiatalok.

- Intézményünk **2023. június 26-tól - 2023. július 21-ig nyári napközis tábort** szervezett 4 héten keresztül, a városban élő kisiskolások számára. A Durkó u. 6. sz. alatt a Nefelejcs Székházban került megrendezésre, ahová elsősorban 7-12 év közötti gyermekek jelentkezését vártuk. Ezen időszak alatt (4 hét) átlag **napi 25 fő** gyermek felügyeletét biztosítottuk. Összesen **54 gyermek** vett részt a táborban. A város minden iskolájából jelentkeztek gyermekek, és **a klienskörbe tartozó gyermekeinket** is bevontuk. A gyermekek napi háromszori étkezésben részesültek. A táboroztatásban részt vevő dolgozók intézményünk dolgozói közül kerültek ki. A tábor megvalósítása minden héten 4 fő intézményi munkatárs és 2 fő nyári diákmunkás feladata volt, de munkájukat heti szinten 1-2 fő önkéntes, valamint technikai személyzet is segítette. A heti programtervezetet úgy állítottuk össze, hogy abban az irányított csapatmunkára, az egyéni és a közösségi élményszerzésre, az egyéni erősségek kidomborítására és a pihenésre, a kötetlen barátkozásra, játékra egyaránt legyen lehetőség.
- Szolgáltatunknál továbbra is működik a gyerekek részére segítségként működő **korrepetálás**. A hátrányos helyzetű, tanulási zavarokkal, erre épült magatartászavarokkal küszködő gyermek leszakadását csak fokozza, ha az iskolában sorozatos kudarcok érik, ezek leküzdéséhez, feldolgozásához nem, vagy csak igen csekély mértékben kap segítséget. A klienskörünkbe tartozó sikertelen teljesítményt nyújtó tanulókkal felvéve a kapcsolatot, napi rendszerességgel, a készségi tárgyakon kívül minden tárgyból vállaltuk a tanulók felkészítését. A nyári időszakban az óvodai és iskolai szociális segítők és önkéntesek segítették a gyermekek felkészülését. **2023-ban** összesen **20 gyermek 248 alkalommal** vett részt folyamatosan a foglalkozásokon, és **eredményesen** teljesített a pótvizsgákon, illetve felzárkóztatásuk történt meg. Fontosnak tartjuk, hogy a klienskörünkbe tartozó gyerekek eredményeket, sikereket tudjanak elérni.
- 2023-ban is minden szünidőben lehetőség nyílt a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére napi egyszeri meleg étel biztosítására. Lebonyolításában a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ az önkormányzattal együttműködve közreműködött. A program célja, hogy az iskolai szünidőkben is megfelelő minőségű ételhez jussanak a rászoruló gyermekek, ezáltal a gyermekéhezés felszámolható legyen. Az étkeztetés koordinálását 2 fő családsegítő látta el. **A tavaszi szünidőben 28 gyermek** (2022: 22 gyermek), **a nyári szünidőben 2022. június 19-től augusztus 16-ig** terjedő időszakban 43 munkanapon keresztül, összesen **104 gyermek** (2022: 128 gyermek), **az őszi szünidőben 37 gyermek**, míg **a téli szünidőben 70** (2022: 122 gyermek) **rászoruló gyermek** számára vált biztosítottá a meleg étkezés. A bölcsődés és óvodás korú gyermek esetében felhívtuk a szülő figyelmét, hogy a nyári gyermekétkeztetésben és a bölcsődei/óvodai nevelésben egyszerre a gyermek nem vehet részt. Az étkeztetés igénybevételeként lehetőségét a helyi médiában tettük közzé, valamint klienskörünkből kerültek be a programba azok a gyermekek, akik hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű határozattal rendelkeztek. Az étkeztetésben résztvevők névsorának összeállítása a szülőktől az intézményünkhöz beérkező nyilatkozatok (dokumentumok) alapján történt. Ebben a szülők azt is jelezheték, ha gyermekük valamilyen speciális diétát igényel (cukor, laktóz, gluténérzékeny, sertéshúsmentes). Az étkeztetésben résztvevők névsorának összeállítása a dokumentumok alapján történt. Az ebédek elkészítésében a Prizma FM Zrt. vett részt és a Reményhír Intézmény Eötvös József Általános Iskola konyháján került kiosztásra. Az ételek kiosztása minden esetben elvitellel történt.

- „Házhoz megy a Mikulás” programunkkal 2023-ban ismét 100 gyermeket örveztetünk meg több helyi vállalkozó felajánlásából összeállított csomagokkal. A családokat otthonukban kereste fel a Mikulás és segédje.
- Részt vettünk a városban, Madzagos csoki gyűjtés keretében összegyűjtött édességek szétosztásában is december hónapban.
- Az Önkormányzat által szervezett *Városi karácsonyi ünnepség* előkészítésében és

lebonyolításában szolgálatunk is szerepet vállalt az elmúlt esztendőkhöz hasonlóan. Ezek küzdenek a mindennapok nehézségeivel, akik számára az ünnep sem kivétel. Városunkban már hagyomány jelleggel minden év decemberében kerül megrendezésre a Városi Karácsony, ahol a rászorulóknak tartós élelmiszer csomag kerül kiosztásra, hogy ezzel egy kis meleget vigyünk az otthonokba és élelmiszert juttassunk az asztalokra. 2023-ban már 200 ajándécsomag került kiosztásra, melyet a város adományoz a leginkább szükségelt szenvedők részére. Ismét szabadtéren, a Gödörben került sor a rendezvény megtartására.

- 2013. óta intézményünk akkreditáció folyamán jogosulttá vált *Iskolai Közösségi Szolgálat* biztosítására. Ennek keretében 2023-ban 9 fiatal (2022-ben 7 fő) jelentkezett önkéntes munkára szolgálatunknál, melynek során átlagosan, személyenként 5 napot töltöttek idős ellátásban vagy Gyermekjóléti Szolgálatnál. A program keretében a diákok megismerhetik készségeiket, kompetenciahatáraikat, a közösségben rejlő erőket. Első lépcsőfok a munka világába.

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

Az 1997. évi XXXI. Törvény 39.§ (3) bekezdése feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgálatoknak az *észlelő és jelző rendszer* működtetését. Ugyanezen törvény 17.§ (1),(2) és (3) bekezdése felsorolja azon szakembereket és azok feladatait, aki kapcsolódnak a gyermekvédelmi munkához. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

2023-ban továbbra is azt tapasztaltuk, hogy jellemzően „sokproblémás” családok kerülnek a látókörünkbe, egyre komplexebb és mélységében nehezebben felszínre hozható nehézséggel küzdenek a családok. Nagyon sokan élnek nehéz anyagi körülmények között, nélkülözésekkel küszködve, mely nehezíti a gyermekek ellátását. Egyre gyakoribbak a gyermekek erőszakos magatartása, és egyre alacsonyabb életkorban jelentkeznek. Az igazolatlan iskolai hiányzások száma továbbra is igen magas, valamint a fiatalkori bűnözés is egyre inkább gyakori a klienskörünkben. A konfliktusba került emberek közti kommunikáció általában eredménytelen, az előítélet, a gyanakvás, a harag irányítja őket, ami megakadályozza, hogy tisztán lássák a helyzetet, illetve felismerjék saját érdeküket. Ebben a felek közötti kommunikáció javításában, konfliktusfeloldásban, kompromisszumra jutásban nyújtanak segítséget a speciális végzettséggel is rendelkező családsegítők, esetmenedzserok.

A kialakult járványhelyzet ugyanakkor az idősebb generációt is anyagilag, egészségileg rosszabb helyzetbe sodorta, és problémáikkal Szolgálatunkhoz fordultak, vagy jelzés érkezett a bajba jutottokról.

A veszélyeztetettség megelőzésének szerves része a Szolgálat által működtetett észlelő- és jelzőrendszer, valamint segítségül szolgál még, a nem állami szervek bevonása is. A gyermekjóléti szolgálatnak sikerült megfelelő kapcsolatokat kialakítani a jelzőrendszer tagjaival, azaz az önkormányzattal, nevelési és oktatási intézményeivel, egészségügyi és szociális ellátórendszerekkel, pártfogó felügyelői szolgálattal, helyi rendőrséggel, gyámhivatallal. A tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. Az együttműködés keretében a nevelési-oktatási intézmények felkeresése, személyes találkozás az óvodapedagógusokkal, pedagógusokkal, gyermekvédelmi felelőssel, esetmegbeszélések, esetkonferenciák történnek. A Békés Vármegyei Kormányhivatal Békési Járás Járási Gyámhivatala dolgozóival szinte napi kapcsolatban vagyunk, hogy közös eseteinket a lehetőségeinkhez képest a megfelelő módon tudjuk kezelni. Dilemmáink esetén a dolgozók véleményét és tanácsait kikérve a legtöbb esetben segítséget és támogatást kapunk a munkánkhoz. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a gyermekjóléti szolgálat munkáját, hisz az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni.

2023-ban az írásbeli jelzőrendszeri jelzések száma összesen **298** db (2022-ben 276 db). Nőtt a jelzések száma a megelőző évhez képest. A vezető jelzést tevők ismét a köznevelési intézmények és a védőnői szolgálatok, hiszen ők vannak legnagyobb arányban közvetlen kapcsolatban a gyermekekkel. A problémák továbbra is egyre összetettebbek és a jelzőrendszeri tagok összefogására van szükség, hogy a családoknak segítséget nyújthassanak a problémáik megoldásában. A jelzőrendszerrel való kapcsolattartás formái: írásos bejelentések, telefonos kapcsolattartás, személyes megkeresés, közös családlátogatás. A jelzőrendszerrel való kapcsolataink *kölcsönösek és eredményesnek mondhatóak*. Vannak intézmények, akikkel napi kapcsolatban vagyunk és azonnali intézkedést igénylő esetekben, telefonon tájékoztatjuk egymást. 2023-ban **6 alkalommal** került sor szakmaközi kerekasztal - jelzőrendszeri találkozóra, amelyen egy-egy alkalommal jelzőrendszer tagjai, szakemberek vettek részt. Sor került az aktualitások megbeszélésére és az egyéni problémákkal kapcsolatos konzultációra is a szakemberek és a családsegítők, esetmenedzserek között.

3. A kialakult veszélyeztetettség kezelése, veszélyeztetettség megszüntetése

Ahhoz, hogy a veszélyeztetettség kezelését megkezdzenék, szükséges az okok feltárása.

A Család- és gyermekjóléti Szolgálat munkatársai között, illetve a Központ esetmenedzserei között szoros együttműködés zajlik, egymás jelzőrendszereként működnek és segítik egymás tevékenységét.

A Szolgálatnál 2023-ban **666 fő** (2022-ben 540 fő) jelent meg, amelyből **291 fő** 0-17 éves gyermekkorú (2022-ben 241 fő).

291 (2022: 241 gyermek) gyermekkel és családjával (285 család) rendszeres a kapcsolattartás, ebből 127 gyermek a Központnál is nyilvántartásba van véve, hiszen esetükben már hatósági intézkedésre is sor került. A családsegítők és az esetmenedzserek munkája egymásra épülő, egymást kiegészítő. Folyamatos a köztük való kapcsolattartás, hogy a problémák minél előbb rendeződjenek, a hatósági intézkedés megszüntetésre kerüljön, és előbb utóbb a család önállóan, segítség nélkül boldoguljon.

A probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
Életviteli	16	72
Családi – kapcsolati konfliktus	12	58
Családon belüli bántalmazás	3	5
Elhanyagolás	10	25
Ebből: oktatási, nevelési elhanyagolás	8	22
Gyermeknevelési	45	99
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	11	38
Magatartászavar, teljesítményzavar	11	43
Fogyatékoság	3	15
Lelki – mentális	5	30
Szenvedélybetegség	4	12
Egészségi probléma, egészségkárosodás	1	18
Foglalkoztatással kapcsolatos	2	36
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	17	74
Ügyintézésrel kapcsolatos	5	74
Információkéréssel kapcsolatos	5	58
Egyéb	0	0
Összesen	158	679

A klasszikusnak mondott családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat összeolvadásával a jelentkező problémák is átalakulóban vannak. Még inkább előtérbe kerülnek az életvezetési, gyermeknevelési, családi-, kapcsolati problémák, illetve hangsúlyos maradt az anyagi probléma. Az ellátottak száma éves szinten **666 fő**. Ebből **20 fő** estében egyszeri alkalommal történt segítségnyújtás, amely főként anyagi problémák megoldását segítette elő.

A Szolgálatnál megfordult ügyfelek között magas a munkanélküliek és inaktívok száma, bár a városban működő Közmunka program és a pályázatok keretében működő foglalkoztatás/képzés nagy arányban biztosít elhelyezkedési lehetőséget.

A támogatások igényléséhez rendelkezünk megfelelő nyomtatványokkal, és azok kitöltésében tevőlegesen is segítséget tudunk nyújtani. Folyamatosan figyelemmel kísérjük az ellátások változásait is, az információnyújtás naprakészsége miatt. Ezért nagyon fontos, hogy a hozzánk fordulóknak megfelelő tájékoztatást tudjunk nyújtani a gyermekvédelmi, szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, az ellátásokhoz való hozzájutás módjáról.

A nyilvántartásunk alapján kimutatható, hogy a szolgáltatásokat igénybe vevő kliensek gazdasági aktivitását tekintve leggyakrabban álláskereső és inaktív személyekkel kerültünk kapcsolatba. A második nagy csoportot képviselik a középosztálybeli családok. A hozzánk forduló kliensekből eltartott gyermek és fiatalkorúak aránya magas, akikkel nagyrészt a családlátogatások, szabadidős programok rendezésekor kerülünk kapcsolatba. Az aktív keresők, foglalkoztatottak főként speciális szolgáltatásainkat választják.

Az ügyintézésnek folyamán a klienseken kívül különböző szervezetekkel, hatóságokkal, szolgáltatókkal is kapcsolatba kerültünk (Békés Vármegyei Kormányhivatal, Békési Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály, Békés Vármegyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatala, Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság, Magyar Államkincstár, Alföldvíz, MVM, Pándy Kálmán Kórház szociális munkása, Réthy Pál Kórház szociális munkása, Békés Vármegyei

Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve, Rendőrség, Oktatási Intézmények, Idősek Otthona, Gondozási Központ, Jogi Segítségnyújtó Szolgálat, Kábelbiztosítók, Házi orvosok, Pártfogó felügyelő, Hivatásos gondnok, Vöröskereszt, Civil Szervezetek stb.)

Iskolai végzettség alapján a legtöbb ügyfél az általános iskola 8. osztályát végezte el, valamint valamilyen szakmával rendelkezik. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a legtöbb esetben nem piacképes szakmával rendelkeznek. A család összetétele alapján a házas párosok, illetve élettársi kapcsolatban gyermekkel együtt élők azok, akik elsősorban megkeresik szolgálatunkat, de magas az egyedülálló igénybe vevők száma is. Sok esetben tapasztalható az elmagányosodás, a családok is úgy érzik, hogy csak magukra számíthatnak. A családok természetes támogató rendszere hiányos, ezért fordulnak a professzionális segítők irányába. Valamint megjelent a szülői érdektelenség. Nem foglalkoznak a gyermek iskolai előmenetelével, nem tartják az osztályfőnökkel a kapcsolatot. Még mindig élnek a Covid-19 utóhatásaként élő hiányzások lehetőségével. Cinkostársak ebben gyermekeikkel.

Prevenációs programjaink megvalósítása a Központtal összefonódva történik, hiszen közösen az elérendő célok (csellengés megelőzése, szabadidő hasznos eltöltése, tankötelezettség teljesítése stb.).

Adományok: Az esetkezelések között a juttatások is hangsúlyosak. A szolgáltatás keretein belül egyre nagyobb igény van a természetbeni segítségnyújtásra (ruhaadomány osztása, használt háztartási cikkek, bútorok közvetítése, tartós élelmiszer), szolgáltatások közvetítésére (telefonálás, fénymásolás, fax küldése). Egész évben érkeznek Szolgálatunkhoz, mind Intézményi, mind egyéni felajánlások. Mindent megtettünk azért, hogy minél több adományt tudjunk eljuttatni a rászorulóknak, így volt *élelmiszer, ruha, játék, és bútor stb., osztás*, ami megkönnyítette a nehéz körülmények között élő emberek mindennapjait. Intézményünk számára az év kiemelt időszakát jelenti a téli időszak és a karácsonyi előkészületi idő. 2023-ban folytatódott a Mentálhigiénés Egyesület közvetítésével az Élelmiszer Bank által péksütemény, zöldség-gyümölcs adomány szétosztása, a Magyarok kenyere program keretében lisztet osztottunk a rászorulóknak, valamint 17 tartós élelmiszer-tisztítószer csomag került jó helyre a Karácsonyi Angyalok által.

A téli hónapokban megkülönböztetett figyelmet fordítanak munkatársaink a hajléktalanokra, az idősekre, a rászoruló nagycsaládokra és egyedülállóakra. 2023-ban 13 (2022: 7) jelzőrendszeri megkeresés és állampolgári bejelentés érkezett, idős, magányos személyekkel kapcsolatban, akik napok óta nem mozdultak ki otthonukból, vagy vélhetően segísre szorultak. Minden esetben felkerestük a célszemélyeket és felajánlottuk segítségünket, konkrét lépéseket tettünk helyzetük javítása érdekében (gondnokság alá helyezés elindítása, egyszeri segély a Nyugdíjfolyósító Igazgatóságtól, stb.).

Adósságkezelési Szolgáltatás: A szociálisan hátrányos helyzetben lévő, eladósodott, de fizetőképességet mutató családok adósságterheinek enyhítése és lakhatási feltételeik megőrzése, körülményeik javítása céljából adósságkezelési szolgáltatást és tanácsadást nyújtunk az Önkormányzat támogatása által. Az adósságkezelési szolgáltatás adósságcsökkentési támogatásból és adósságkezelési tanácsadásból áll. Az adósságkezelési Szolgáltatások igénybevétele között 2 évnek kell eltélnie, nem megfelelő együttműködés esetén a szolgáltatás megszüntetésre kerül, ezt követően pedig csak 3 év múlva igényelhető meg újra. Az adósságcsökkentési támogatásra továbbra is az jogosult, akinek a közüzemi tartozás összege 50.000 Ft-ot meghaladja és 6 hónapnál régebbi a tartozás összege. Az igénybevétel jogosultságának jövedelem határa egyedülálló esetében 42.750 Ft, míg a családosoknál 28.500 Ft ez az összeg. Az adósságkezelés során az Önkormányzat 50%-os vállal kifizetni, azt is 100.000Ft-ig, a fennmaradó 50% illetve azon felüli összeg az ügyfelet terheli. Az 50%-os önrészt az ügyfél maximum 12 havi részletben vállalhatja kifizetni. Békés városában, a kezdetekben nagyon sok igénybe vevő volt, de az évek során annyit változtak a

feltételek, hogy egyre kevesebben tudják igénybe venni ezt a típusú támogatást. Szerencsére folyamatosan növekszik azon háztartások száma, ahová felszerelésre került az előre fizetős mérőóra akár villany-, akár gázszolgáltatás esetén. Növekszik a védendő fogyasztók száma is, mely státusz egyik előnye, hogy könnyebben kap az ügyfél egy évben egyszer részletfizetést és több hónapra, mely nagy segítség tud lenni a hátralékos háztartásoknak.

2023-ban 8 fő (2022: 5 fő) tudta igénybe venni a szolgáltatást. Minimálisan nőtt az igénybe vevők száma, mivel a nehéz helyzetben lévő családok egyre inkább az előretöltős órákat preferálják mind a villany, mind a gáz szolgáltatás esetében.

Települési krízistámogatás: Intézményünk továbbra is végzi az krízistámogatás előkészítési munkáit, mely formája vissza nem térítendő támogatás. A kérelmek száma az előző évekhez képest továbbra is csökkenést mutatott. Az Önkormányzat támogatást eseti jelleggel, az alábbi formákban nyújt a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő családok, illetve személyek részére:

a) készpénzben,

b) természetben (közműtartozás esetén a közüzemi szolgáltatóhoz történő utalással, tartós ételkészítés formájában, tüzelőanyag formájában, gyógyszer-támogatásként, az egészségbiztosítás által nem, vagy csak részben támogatott egészségügyi szolgáltatás díjaként).

A kérelmek esetében megállapított jövedelem határ egyedülállónál 57.000 Ft, családosoknál 37.050 Ft/fő. A segély és kölcsön kérelmeket leginkább a megélhetéshez való hozzájárulásra, illetve közüzemi számla elmaradások rendezésére, tűzifára, ételkészítésre nyújtják be.

2023-ban Intézményünkhöz előkészítésre benyújtott *kérelem* összesen: **74 db** (2022: 120 db).

Ez a korábbi évekhez képest további drasztikus csökkenést mutat. Évekre visszavevethetően folyamatosan csökken a pénzügyi segítséget kérő lakosok száma. Évek óta jóval kevesebben kérnek pénzügyi segítséget, illetve az adományok által valóban azt a réteget sikerült támogatnunk, akik egyébként az önkormányzathoz fordultak volna támogatásért.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ további szolgáltatásai közül jellemzően a *Támogató Szolgálat* tevékenysége terjed ki a gyermekekre. A tavalyi évben naponta 2 fogyatékos gyermeket a békéscsabai Esély Pedagógiai Központba, valamint 2 gyermeket a helybeli Dr. Illyés Sándor Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumba szállítottak. Heti egy alkalommal egy óvodáskorú gyermeket pedig fejlesztésre vittek a településen belül. Ezen kívül a hozzánk forduló fogyatékos gyermeket nevelő szülőket segítjük orvosi vizsgálatokra, fejlesztő foglalkozásra való eljutásban /Békéscsabára, Gyulára, Budapestre, Szegedre 5 gyermeket összesen 18 alkalommal/.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat legnagyobb kihívásai a mélyülő szegénység okozta hátrányok, a gyermekek iskolai tankötelezettség teljesítésének hiánya, a motiválás - ami sokszor egyoldalú a szülői együttműködés híján-, valamint a 16. életévet betöltött fiatalokkal való szociális munka, akik már nem tankötelezettek, és valamilyen oknál fogva az iskolai kudarcok által negatívan befolyásoltak az iskolával, a tudással, a teljesítménnyel kapcsolatos attitűdjükben. Az alacsony iskolai végzettségű szülők úgy vélekednek, hogy a jó tanulmányi eredmény nem záloga a későbbi boldogulásnak. Ők azok, akik számára a tanulás nem képvisel fontos értéket, igyekeznek az alacsonyabb iskolai fokozatokkal megszerezhető tudást azonnali jutalomra (gyermekük korai anyagi függetlenségére) váltani. Az egylépcsős társadalmi mobilitást feltételező, a sajátjuknál eggyel magasabb iskolafokozat megszerzését szeretnék gyermekeiknek. Az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekek esetében ezen problémák gyakran tapasztalhatóak. A 16. életévet betöltött és már az oktatási rendszerben jogviszonnal nem rendelkező gyermekek a Foglalkoztatási Osztályon munkanélküliként regisztrálhatnak, tanfolyamot elkezdhetnek, illetve dolgozhatnak is, amennyiben szakképzettség nélkül foglalkoztatják őket. Közmunkaprogramban nem vehetnek

részt. Jelen vannak a településen a fiatalok várandósok is, közülük a 18 éves kor alattiak száma 2023-ban 9 fő volt, amely növekedést mutat az előző évekhez képest, és sajnos várhatóan ez a tendencia lesz jellemző (2022: 7 fő).

4. A családba való visszahelyezés elősegítése

A gyámhivatal a gyermeket nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat kötelezettsége a Gyámhatóság felkérésére részt venni a nevelt gyermekek családi körülményeinek felülvizsgálataiban, az ilyen gyermekek családjának alapellátás keretében történő gondozásában.

2023-ban 40 nevelt gyermek családjával tartották a kapcsolatot a családsegítők. A gyerekek elhelyezése nevelőszülőknél, lakásotthonokban történik.

Családsegítők munkájának elsődleges célja, hogy a szülő, gyermeknevelési körülménye javuljon, képes legyen az alapvető gondozási-nevelési feladatok ellátására. Hangsúlyozzuk a családi kapcsolatok ápolását, hogy ezáltal a gyermek visszakerülhessen vérszerinti családjába.

A tapasztalatunk az, hogy a családok anyagi és egyéb életkörülményei a gyerekek kiemelése után nem változik pozitívan oly módon, hogy a gyerekek haza kerülhessenek. A tapasztalatok alapján, melyet a szakirodalom is alátámaszt, minél hosszabb idő telik el a családból való kiemelésről, annál nehezebb a visszaút, de nem reménytelen. 2023-ban egy gyermeket sem (2022: 1 eset) sikerült haza gondozni családjához.

Bízunk benne, hogy a nevelésbe vételi esetek visszatartó erőként hatnak az itthon maradt, fokozottan veszélyeztetett gyerekek és szüleik számára.

Szociális étkeztetés:

Személyi feltételek:

- 1 fő konyhai kisegítő
- 1 fő adminisztrátor
- 1 fő gépkocsivezető

A szociális étkeztetést szolgáltatásra, azon lakosok számára biztosítjuk, akik életkoruk, szociális helyzetük, egészségi állapotuk miatt rászorultnak minősülnek. A szociális étkeztetés keretében napi egyszeri meleg étel biztosításáról gondoskodik intézményünk.

Az étkeztetés igénybevétele történhet elvitellel, helyben fogyasztva, valamint kiszállítással is.

Szociális étkeztetést a központi épületben, illetve a négy Idősek Klubjában biztosítja a Szolgálat. Az ételt Békésen a Békés Város Polgármesteri Hivatalának Konyhája készíti az intézmény számára. Az étel mennyiségét és minőségét folyamatosan figyelemmel kísérjük. Sajnos a 2023 évben több esetben jelzéssel kellett élnünk a főzőkonyha irányába, a sorozatosan visszaérkező ellátotti panaszok miatt. Tarhos településen az ételkészítést a Bélmegyeri Konyha Nonprofit Kft. készíti.

A klubokban a klubgondozónok, a központban a konyhai kisegítő, valamint egy fejlesztő foglalkoztatott dolgozó látja el az ételadagolás feladatát részmunkaidőben. Az ételszállítással kapcsolatos adminisztrációt a gépkocsivezető készíti el.

Ellátottak számának alakulása 2023 évben:

Békés

A tárgyév végén étkezést igénylők száma (elvitellel, helyben, kiszállítással): 239 fő

Évközben ellátásba vettek száma: 106 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 98 fő

Tarhos

A tárgyév végén étkezést igénylők száma 55 fő, ebből

Évközben ellátásba vettek száma: 8 fő

Évközben ellátásból kikerültek: 12 fő

Éves adagszám:

Békés: 49.087 adag

Tarhos: 10.545 adag

Az ellátotti létszám növekedése volt megfigyelhető a 2023-as évben, melynek vélelmezett okai között említeném az árak kedvező alakulását. Árainkat a többi szolgáltatóhoz viszonyítva kedvezőbben sikerült megállapítani, így a létszám és adagszámok növekedése ennek következményeként valósulhatott meg. Az ellátottak számában viszont nagyobb mozgás figyelhető meg, mely a többi szolgáltató jelenlétének köszönhető. Az ellátottak kipróbálnak több szolgáltató által biztosított étkeztetést, hogy a minőség és ár értékének arányában számukra legkedvezőbb mellett döntenek. Az általunk biztosított diéták nem speciálisak, és komolyabb betegségek esetén nem tudják az érdeklődők az étkeztetést tőlünk igényelni.

A rászorulókat igényeit a szolgáltatás által ki tudjuk elégíteni, az egyéni kérésekre is próbálunk megoldást találni. Az ételek változatosságát, a célcsoport igényeit támogatja, hogy az igénybe vevők „kívánságait” összegyűjtjük és eljuttatjuk a főzőhelynek, így a kérések lehetőség szerint beépítésre kerülnek az étlapba. 2021 februárjától kétféle étel közüli választás lehetőségét biztosítottuk az igénybevevők számára, melynek biztosítását a továbbiakban is tervezzük. Ennek adminisztrációs feladatai több munkát róttak a kollegákra, azonban egy rövid betanulási időszak után lekövethető, könnyen kezelhető rendszert tudunk kialakítani ennek a feladatnak a megvalósítására.

Házi segítségnyújtás:

Személyi feltételek:

- 9 fő hivatásos házi gondozónő (Békésen 8 fő, Tarhoson 1 fő)
- 3 fő tiszteletdíjas gondozónő Békésen

A házi segítségnyújtást azon idős, beteg, fogyatékos személyek vehetik igénybe, akik önmagukat nem, vagy csak részben képesek ellátni, a mindennapi élet feladataiban és mások segítségére szorulnak. A bemeneti kritériumot az értékelő adatlapban rögzített pontszámok alapozzák meg, amit a házi orvos, valamint az intézményvezető által megbízott szakember tölt ki. A pontrendszer alapján állapítjuk meg az ellátott részére a gondozási szükségletet, illetve a szolgáltató által nyújtható óraszámot. A hatályos jogszabályok a házi segítségnyújtást, két tevékenységi körre bontják, személyi gondozásra, és szociális segítségre, valamint a jogszabályi kötelelem mutatja be a végezhető tevékenységi köröket is.

A települések előregedő tendenciát mutatnak mind Békés, mind Tarhos tekintetében. Egyre több a 65 év felettiiek száma, illetve egyre magasabb életkorban mennek nyugdíjba az emberek. A családok gyakran a jobb megélhetés érdekében az ország nyugati részére vagy külföldre mennek dolgozni, így az idős ember egyedül marad az otthonában. Emiatt egyre nagyobb szerep jut a szociális ellátásoknak. A jelenlegi ellátottjaink előrehaladott életkora miatt, az egészségi állapotuk is folyamatosan romló tendenciát mutat. Az ellátásban részesülő személlyel közvetlenül foglalkozó szakember folyamatosan figyelemmel kíséri az ellátottja egészségi állapotát és annak rosszabbodása esetén, új gondozási szükséglet vizsgálatát kéri. A törvényi változások miatt a gondozónők gondozásra fordítható ideje havi 147 órában lett

meghatározva, így ha valakinél magasabb óraszámban kell elvégezni a gondozási feladatokat, azt gyakran csak túlórában tudjuk megoldani. A gondozásba részesülők körében komplex gondozási, ápolási feladatok is megjelennek. Az ellátottak gondozási szükséglete meghaladja a házi segítségnyújtás szintjét, ám az Otthon Ápolási Szolgálattal és a családokkal együttműködve elkerülhető a fölösleges kórházba utalás, illetve a bentlakásos intézményi elhelyezés dátumáig is biztonságos az ellátottak gondozása.

2021. évtől már a demens nappali ellátást igénybevevő időseket is el lehet látni házi segítségnyújtás keretein belül. Ezzel az ellátással a távolélő családtagok gyakran élnek is, hiszen szeretteiket így nagyobb biztonságban tudják.

A 2023. évben a covid járvány szigorú szabályai lecsengeni látszottak, azonban mi továbbra is az óvintézkedések betartása mellett folytattuk munkánkat. Betegség, vagy annak gyanúja esetén azonnali tesztelést, valamint a munka átadását valósítottuk meg. Az idősek a minimalizált látogatások helyett egyre gyakrabban kérték az ellátást.

A városban megjelentek az ingyenes szolgáltatók is, akikkel szektor-semleges biztositjuk az ellátást a jelentkezők számára, azonban érzékeljük túlterheltségünket. Minden igyekezetünk ellenére is előfordul minimális várakozás a felvételi eljárásban, illetve olyan időszakok is megjelennek, amikor csak túlóra elrendeléssel biztosítható a feladatok elvégzése. Törekvésünk továbbiakban is a minőségi munkavégzésre irányul, melyhez folyamatos rugalmasságra és időnkénti megújulásra is szükség van. Az elmúlt időszak tapasztalata megmutatja, hogy az ellátottjainkat kezelő házi orvosok is szívesen ajánlják szolgáltatásainkat az arra rászoruló betegek részére. A jelentkező igények kielégítésére gyakran az integrált intézményrendszer adta lehetőségek kihasználására is szükség van.

A házi segítségnyújtás feladatának ellátására jellemző mutató alakulása a 2023-es évben.

Megnevezés	2023. év		
	Békés	Tarhos	Összes
Házi segítségnyújtásban részesülők száma (dec. 31-én)	82	8	90
Házi segítségnyújtás személyi gondozás létszáma 2022. dec.31.	76	8	84
Házi segítségnyújtás szociális segítség létszáma 2022.dec.31.	6	0	6
Házi segítségnyújtásban új felvételesek 2023-ban	34	2	36
Házi segítségnyújtásban megszűntek 2023-ban	38	1	39

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. Intézményünk Mezőberény, gesztortelepülés működtetésével látja el a feladatot. 2023-ban **8 darab** készülék volt az ellátottakhoz kihelyezve.

A Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrum 2018-ban új jelzős készülékek kihelyezését kezdte meg, így az Intézményünkben megjelenő igényelőket feljűk irányítjuk. Az intézmény keretei között működő szolgáltatás, egy, már a kétoldalú kommunikációra alkalmas okosórán keresztül valósul meg. Az eszköz nem csupán vészhelyzeti értesítésre alkalmas, hanem az ellátottak életfunkcióit is rögzíti, és annak hirtelen változása esetén is riasztást küld. Az ellátásban dolgozó kollégák a biztonságos ellátások összehangolása érdekében rendszeresen kooperálnak.

2022-ben újdonságként került bevezetésre egy országos jelzőrendszerre épülő Gondosóra program. Feladata, hogy a saját otthonukban élő idős emberek egy egyszerű eszköz segítségével kapcsolatba léphessenek elsődlegesen a Diszpécserközponttal, ahol képzett munkatársak próbálnak segíteni a felmerülő problémákban. Amennyiben a diszpécserek – lehetőség szerint a Gondosórán keresztül jelzést leadó ügyféllel egyetértésben – úgy ítélik meg, hogy a helyzet megoldása a kontaktszemély beavatkozását igényli, úgy a korábbiakban már megadott elérhetőségeken a diszpécser felveszi vele a kapcsolatot, aki aztán közvetlen és gyors támogatást, illetve megoldást nyújthat a problémára. A program ingyenes és a 65 év feletti korosztály számára vehető igénybe. 2023-ban nagy segítséget nyújtott ennek igénylésében az önkormányzat az időseknek. Az ellátással kapcsolatos tájékoztatás kapcsán fontos kihangsúlyozni, hogy ezen szolgáltatás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás között párhuzamot vonni nem szabad, hiszen nem ugyanazon célt hivatottak szolgálni az alternatívák.

Támogató Szolgálat:

- 1 fő szolgálatvezető
- 2 fő személyi segítő
- 1 fő gépkocsivezető

A 2023-as évben a Támogató Szolgálat tárgyi feltételei tekintetében változás nem történt. Személyi változás 2 esetben történt: Szatmári László gépjárművezető helyét Debreczeni Ferenc, Futaki Edina Szolgálatvezető helyét pedig Vida Mária vette át, ám ez a biztonságos működésre nem jelentett veszélyt. A személyi segítők számára továbbra is egy-egy kerékpár biztosított, szállító szolgáltatásunkat pedig továbbra is 3 személygépjárművel látjuk el. A munkaidő egészében a Renault JL Trafic áll a Szolgálat rendelkezésére, valamint egy Fiat Doblo, és egy Mitsubishi ASX is besegít a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ feladatainak teljesítésébe. Ez nagyban segíti a Támogató Szolgálat szakembereinek munkáját és biztosítja a kényelmes és biztonságos utazást, a szolgálatot igénybe vevők számára. **Reagálva a felmerülő igényekre, az ellátási területünk Békés járás közigazgatási területre változott 2023.decemberében.** A Támogató Szolgálat finanszírozása változatlanul normatíva rendszerű, mely segíti a biztonságos, kiszámítható működést.

A Szolgálat célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése személyszállítás által, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Alapvető feladata:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetése),
- az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatkézségének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális alapszolgáltatási részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,

- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

A támogató szolgáltatás igénybevétele során megkülönböztetünk szociálisan rászoruló és nem rászoruló ellátottakat. Szociálisan rászorultnak minősül az a súlyosan fogyatékos személy, aki fogyatékosági támogatásban, vakok személyi járadékában, illetve magasabb összegű családi pótlékban részesül. Szociálisan nem rászoruló ellátottakat szabad kapacitás estén tudunk ellátni.

A 2023-as évben 2023.04.01-től a Támogató Szolgálat térítési díja a következőképp alakult:

a. **Szociálisan rászorulók esetében:**

- aa) személyi segítség: 300 Ft/óra
ab) szállítószolgálat 150 Ft/km

b. **Szociálisan nem rászorulók esetében:**

- ba) személyi segítség 500 Ft/óra
bb) szállítószolgálat 400 Ft/km

Kötelezően ellátandó feladataink:

- Személyi szállítás
- Személyi segítség
- Információnyújtás, tanácsadás

Szociálisan rászorult ellátottak szállításának és személyi segítségének feladatmutatói 2023-as évben (3 gépjármű, 2 személyi segítő munkája)

Hónap	Szociálisan rászorult ellátottal megtett km	Szociálisan rászorult ellátottal töltött személyi segítség ideje (perc)	Halmazottan fogyatékos/autista a ellátottal töltött személyi segítség ideje (perc)	Halmazottan fogyatékos/autista ellátottal töltött szállításhoz kapcsolódó személyi segítség (perc)
Január	1453	4020	2120	1590
Február	1883	4500	3340	2510
Március	1832	3900	3840	2880
Április	1148	3390	2360	1770
Május	1831	5310	3520	2640
Június	1765	4770	2460	1850
Július	1777	5070	2440	1860
Augusztus	2320	4620	1160	1238
Szeptember	2117	4200	2040	3580
Október	1947	4360	1730	3020
November	1494	3870	1820	3030
December	1136	3570	1290	2460
Összesen	20703	51580	28120	28428
Feladategység	4140,6000	859,6666	703,0000	710,7000

Az év során az SJS-146 (Renault JL Trafic) forgalmi rendszámú gépjármű 28134 km-t, az RCJ-566 (Fiat Doblo) forgalmi rendszámú gépjármű 17775 km-t, az NJN-014 (Mitsubishi ASX) forgalmi rendszámú gépjármű 20489 km-t tett meg.

2023-ban összesen 66398 km-t tettek meg gépjárműveink, ami a Támogató Szolgálat személyszállítása mellett minden egyéb intézményi kereteken belüli személyi- és tárgyi szállítást is takar.

A 2023-as év végére a szociálisan rászorult ellátottaink száma 47fő.

Korszerinti megoszlásuk a következő:

	Férfi	Nő	Összesen
0-5 éves	2	3	5
6-13 éves	4	2	6
14-17 éves	2	0	2
18-39 éves	4	6	10
40-59 éves	4	8	12
60-64 éves	0	0	0
65-69 éves	1	1	2
70-74 éves	1	0	1
75-79 éves	1	3	4
80-89 éves	0	5	5
90 év – x éves	0	0	0
Összesen:	19	28	47

Fogyatékosági típus szerinti megoszlás:

Látás fogyatékos	4
Mozgás fogyatékos	17
Értelmi fogyatékos	8
Hallás fogyatékos	0
Halmozott fogyatékos	4
Autista	2
Egyéb (több fogyatékossgal rendelkező, de NEM halmozott; magas összegű családipótlékra jogosult)	12
Összesen	47

Közösségi Ellátás:

Személyi feltételek:

- o 1 fő terápiás munkatárs
- o 2 fő gondozó

Szakképzettségünk 100%-os. A munkatársak létszáma és képzettsége megfelel a többször módosított 1/2000 SZCSM rendeletben foglaltaknak.

Az egyik közösségi gondozónő 2021. októberében szülési szabadságra távozott, helyére egy felsőfokú végzettséggel, de szakirányú továbbképzéssel nem rendelkező fiatal, elhivatott, adekvát személyiségű szakdolgozó került felvételre; 2023-ban azonban még mindig nem indított az illetékes szerv szakirányú tanfolyamot.

A Térségi Közösségi Pszichiátriai Ellátáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

A gondozást a közösségi gondozónők az adott településen kerékpárral, illetve személygépjárművel oldják meg.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2005. óta foglalkozik pszichiátriai betegek közösségi ellátásával Békés városban. A Békési Kistérségben 2007. február 1. óta további 6 településen (Mezőberény, Kamut, Murony, Tarhos, Bélmegyer, Köröstarcsa), illetve 2012. január 1-től már Dobozon és Csárdaszálláson is ellátjuk a betegeket, ezáltal az egész Békési Járást lefedve, azon is túl, nyújtjuk a szolgáltatást. A járáson túli feladatellátást a közigazgatási határok folyamatos változása eredményezte.

A pszichiátriai betegek számának növekedése hazánkban egyre nagyobb társadalmi gondot okoz, a társadalomnak biztosítania kell az intenzív, re-integráló közösségi ellátás feltételeit.

A pszichiátriai betegek intézményi ellátása már nem elegendő, ugyanis a szociális környezetből kiemelt személyek nem szembesülnek a stressz keletkezésének helyszínén adódó körülményekkel, a család, illetve hozzátartozók hozzáállásának módjával, így a lakókörnyezetbe visszakérülve folytatják a kezelést megelőző életmódjukat, ezáltal csökkentve a hatékonyságot. Ezért érezzük fontosnak egy olyan szociális-rehabilitációs háló kiépítését, mely lehetővé teszi a pszichiátriai betegek lakókörnyezetében történő ellátását, csoportos rehabilitációját, motiválását, teljesebb élethez való jutásának lehetőségét.

A szolgáltatások célja, feladata

A szolgálatokon belül úgynevezett nagy kórképben szenvedő krónikus pszichiátriai betegek, alkotják az ellátás gerincét. A közösségi ellátás célja, hogy az általa gondozott pszichés problémával küzdő ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, re-integrálódjanak a közösségbe. Ennek érdekében az igénybevevő otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítjuk a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció minden formáját (ha erre nincs lehetőség, az ellátott előfordulási helyén történik az együttműködés).

A személyes kontaktok preferálása, a lakókörnyezet bevonása a felépülésbe hangsúlyosan jelent meg a napi munkavégzés során. Az egyre súlyosabb megélhetési problémák hatványozottan jelentek meg az ellátottak életében, melyre adekvát választ, megoldást nem voltunk képesek adni.

A pandémia okozta téli és tavaszi fokozott készenlétet az előző évhez képest nem követte viszonylagos nyári nyugalom; az „energiakrízis” és a többcsatornás médiából áradó „háborús helyzet”; az ország háborús vészhelyzetben lévő státusza tovább generálta az egyébként is erodálódott megküzdési technikáikat; a pszichiátriai betegséggel küzdők krónikus szorongása időnként az elviselhetetlen határt súrolta. A közösségi pszichiátria ellátás fokozott figyelemmel igyekezett minden ellátottjának online jelenteni a villany és gázóra állását a kijelölt időszakban és a szociális munka eszköztárával havi szinten monitorozta a közüzemi mérőórák állását, az elszámolási időszak esedékességét. A digitális készségfejlesztés nem minden ellátott esetében zökkenőmentes, félnek a modern technikától; bizalmatlanok, a kis településen még mindig a papíralapú számlák a meggyőzőek és a „fogyasztási görbe”, mint definíció számukra értelmezhetetlen fogalom.

A közösségi ellátás szakemberei különös hangsúlyt fektettek a távolban élő természetes támogató bázis feltérképezésére. A kapcsolattartás a gondozás igény és szükség szerint változóan, de elsősorban a kliens lakókörnyezetében, illetve az ellátás irodájában történt, melyre az adott települések Idős Klubjaiban, Családsegítő Szolgálatánál fenntartott helységeken nyílt lehetőség.

A normatív rendszerbe történő befogadás alapján, éves szinten 53 fő ellátása támogatott. Várólistán lévő kérelmezőnk nem volt.

Célcsoport: az ellátási területen életvitelszerűen tartózkodó (18. életévüket betöltött), elsősorban a saját otthonukban élő, nem akut veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget.

BNO kód szerinti ellátott célcsoport település viszonylatban 2023. évben

Település/B NO kód	Szkizofrénia (F20)	Perzisztens delusionális	Akut és átmeneti pszichotikus rendellenességek	Szkizoaffektív rendellenességek (F25)	Bipoláris affektív zavar (F31)	Depressziós epizód (F32)	Reccurens depresszió (F33)	Egyéb szorongásos rendellenességek (F41)	Összesen
Békés	13	-	4	1	4	11	2	6	41
Mezőberény	2	2	-	1	-	-	-	-	5
Bélmegyer	3	-	1	-	-	-	1	-	5
Kamut	2	-	-	-	-	1	-	-	3
Köröstarcsa	-	-	-	-	-	1	1	-	2
Murony	1	1	-	-	-	-	-	-	2
Tarhos	2	-	-	-	-	3	-	-	5
Doboz	-	-	-	-	1	-	-	1	2
Csárdaszállás	1	-	-	-	-	-	-	-	1

A szolgáltatásnyújtás rendszerességét a munkatársak az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben (mely személyes céljaira és egyéni szükségletekre alapozott) határozzák meg.

A Térségi Közösségi betegek Pszichiátria Ellátása együttműködik a helyi Pszichiátria Szakrendelővel, a Békés megyei Központi Kórház Gyulai Pándy Kálmán Tagkórház Pszichiátria osztályával, a térségben működő házi orvosokkal, védőnőkkel, oktatási és nevelési intézményekkel, pártfogó szolgálattal, civil szervezetekkel. Vészhelyzeti időszakon kívül a szolgáltatások nyújtása munkanapokon, nyitvatartási időn belül történik, a szakmai indokoltság és a kliens igényeinek fegyelembe vételével. A szolgáltatásnyújtás rendszerességét az ellátottal közösen kialakított gondozási tervben, megállapodásban foglaltak határozzák meg.

Szolgáltatásaink ingyenesek és a folyamatos igénybevehetőséget biztosítjuk.

Kapcsolattartás (vészhelyzeti időszakon kívül)

A közösségi ellátás munkatársainak, egyik feladta a kliens hatékonyabb ellátásának érdekében együttműködni a törvény által meghatározott, szakmai és igazgatási területek vezetőivel, munkatársaival, ezért tartjuk a kapcsolatot az önkormányzatok szociális és egészségügyi intézményeivel, illetve egyéb civil és egyházi szervezetekkel. Ezen kívül részt vettünk/veszünk multidiszciplináris teameken, ahol a közös kliensek problémáinak hatékony, optimális megoldási lehetőségeiről, vagy állapotáról folyik kölcsönös tájékoztatás. Az ellátásban részesülők és családjuk segítése érdekében, kedvező szakmai kapcsolatot alakítottunk ki a Család- és Gyermejköltségi Szolgálat és Központ családsegítőivel és esetmenedzsereivel, az idősellátásban tevékenykedő szakdolgozókkal, köznevelési intézmény szakembereivel, pártfogó felügyelő szolgálattal, civil szervezetekkel.

Statisztikai adatok

2023. évben az erősen volumen korlátolt szolgáltatásban vállalt 53 feladatmutatót a Szolgálat teljesítette (57,16). Az év folyamán 8 fő kérte a szolgáltatást, 9 fő kérte az ellátás megszüntetését. Ezekben az esetekben szakmaközi konzultáció történt, különös tekintetben az ellátás kényszerű megszüntetése esetében. Akiknél sikerült fenntartani a gondozás folyamatát,

náluk a családtagok terhelése csökkent, szakmai segítséget kapnak, szívesebben vállalják a hozzátartozók otthoni ápolását.

Üdvözlünk a 2017. április 1-gyel bevezetésre kerülő fejlesztő foglalkoztatást, melynek keretében lehetőség nyílik közösségi ellátásban rehabilitációs folyamatban együttműködő ellátottak részére védett körülmények között foglalkoztatást biztosítani.

A fejlesztő foglalkoztatásba vont pszichiátriai betegek száma 2017. óta tendenciózan növekszik:

	Fejlesztő foglalkoztatásban bevontak száma
2017	5
2018	5
2019	7
2020	8
2021	8
2022	11
2023	12

Jelenleg a közösségi pszichiátriai ellátás 8 fő részére nyújt biztos háttérrel a védett munkaerőpiacon. Az ellátottak munkaerőpiaci re-integrációs törekvései elenyészőek. Az aktív korú, alacsonyabb, mint C2 minősítéssel rendelkező megváltozott munkaképességű ellátottjaink 85%-a dolgozik, dominánsan védett munkahelyen, 2023-ban 2 fő helyezkedett el a nyílt munkaerőpiacon.

2023-ban a nyilvántartásban szereplő ellátottak száma a pszichiátriai ellátásban

Ellátási terület	2023. január 1-jén nyilvántartott ellátottak száma	2023. december 31-én nyilvántartott ellátottak száma
Békés	31	32
Mezőberény	4	4
Bélmegyer	5	5
Kamut	3	3
Köröstarcsa	2	2
Murony	4	2
Tarhos	5	5
Doboz	2	2
Csárdaszállás	1	1
Összesen	57	56

2023. évben a nyári és kora őszi időszakban szabadidős tevékenységeket szerveztünk, elsősorban csoportfoglalkozásokat, ahol a járványügyi óvintézkedéseket betartottuk. Az elmúlt évekhez hasonlóan Békés városban *önsegítő és szkizofrén betegek csoportja* folytatódott.

Kliens elégedettség

Az ellátottakkal évente egy alkalommal klienselégedettséget felmérő lapot töltetünk ki, melyből felmérjük, mennyire megfelelő az általunk nyújtott szolgáltatás és az ellátást végző szakemberek felkészültsége.

Fejlesztő tevékenységek a munkatársak részére

A Térségi Községi Község Pszichiátria Ellátásban – már jogszabályi kötelelem nélkül, de a jó gyakorlatot megtartva - hetente egy alkalommal esetmegbeszélést tartottunk, ahol az aktuális szakmai információk mellett a problémás esetek átbeszélésével segítjük egymás munkáját. Ezáltal hatékonyabb a munkavégzés, hiszen így több szempontból tudjuk elemezni a felmerülő problémákat és a problémamegoldás is sikeresebbé válik. A fent taglalt munkamódszerrel a pandémiás időszakból adaptált online platformot is alkalmazva hatékony munkaszervezés alakult ki.

Célkitűzések

Az elmúlt évek során bebizonyította létjogosultságát a szolgálat az adott települések multidiszciplinális teamjének illetve az ellátottak visszajelzése alapján.

Munkánk során azt tapasztaltuk, hogy egyre nagyobb szükség van a szolgálatra, egyre többen kérik a segítségünket és az egészségügyben. A szociális területről a 2023. évben 6 felkérés érkezett a még ellátatlan kliensekkel kapcsolatban. 2023. decemberében a Békés megyei Központi Kórház kereste meg szolgálatunkat az intenzívebb kapcsolattartás újabb klientúra kijánlása érdekében, a terápiás team működését interdiszciplinális keretekben kívánják ezentúl működtetni, mely túlmutat a multidiszciplinális társszakmák közötti feladatmegosztáson. Örömről szolgál, hogy a finanszírozás 2017-ben normatíva rendszerűvé vált, így a megelőző időszakban alkalmazott hároméves finanszírozási ciklus bizonytalanságait magunk mögött hagyhatjuk. A 2023-as esztendőt stabil, kiszámítható intézményi háttérrel kezdtük.

2023-ban is alkalmaztuk a 2019-ben már kialakított, jogszabályi környezet által adott standardizált dokumentációs rendet. A jogszabályok adta lehetőségekkel élve szeretnénk a közösségi ellátásból minél több pszichiátria beteget a fejlesztő foglalkoztatásba juttatni, mellyel hasznos tagjai lehetnének a társadalomnak, az anyagi megélhetés biztosításán túl. A 2023. évben kitűzött céljaink legtöbb esetben megfelelően megvalósultak, ellátottjaink rendszeresen igénylik a kapcsolattartást, és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzájutás formáit.

Nappali ellátások:

Idősek Klubjai:

Személyi feltételek:

- 5 fő klubvezető
- 8 fő szociális ápoló-gondozó

Idősek klubjaiban a 18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek tartózkodnak. A városban 4 idősek klubja működik. 2007. július 1-től a Tarhosi Idősek Klubja az Intézményfenntartó Társulás keretén belül intézményünk része.

Napjainkban az egyik legnehezebb feladat a család számára, a szellemi hanyatlással küzdő idős, beteg családtag ellátása. Erre specializálódott szolgáltatásként vezettük be 2012-ben az idősek nappali ellátásába a demens személyek gondozását. Továbbra is célunk ezen, szolgáltatásunk működtetése. Ellátottjaink szakorvosi javaslattal kerülnek be intézményünkbe, ahol speciális szükségleteikre épül a mindennapi gondozás, foglalkoztatás. A programok sokszínűsége, a rendszeres csoportfoglalkozások segítik, ahol az idősek meglévő képességüknek megőrzését, és fejlesztését végzik a szakemberek. 2015. január 1-től a tarhosi klubban is demens gondozási csoportot működtetünk. Beszerzéseink (bútor, konyhai eszközök) kapcsán figyelemmel vagyunk ezen csoportok különleges szükségleteire. Célunk a biztonságos tárgyi környezet kialakítása.

A mai kor nyugdíjasai számára egy modern, jó energetikai mutatókkal rendelkező telephely áll rendelkezésére.

Békés:

Az ellátottak számának alakulása (idős):

- 2022.12.31-én ellátott ügyfél: 83 fő
- 2023-ban új ellátott ügyfél: 20 fő
- 2023-ban az ellátása megszűnt: 20 fő
- 2023.12.31-én ellátott ügyfél: 83 fő

Az ellátottak számának alakulása (demens):

- 2022.12.31-én ellátott ügyfél: 27 fő
- 2023-ban új ellátott ügyfél: 15 fő
- 2023-ban az ellátása megszűnt: 15 fő
- 2023.12.31-én ellátott ügyfél: 27 fő

Tarhos:

Az ellátottak számának alakulása (idős):

- 2022.12.31-én ellátott ügyfél: 22 fő
- 2023-ban új ellátott ügyfél: 3 fő
- 2023-ban az ellátása megszűnt: 1 fő
- 2023.12.31-én ellátott ügyfél: 24 fő

Az ellátottak számának alakulása (demens):

- 2022.12.31-én ellátott ügyfél: 7 fő
- 2023-ban új ellátott ügyfél: 0 fő
- 2023-ban az ellátása megszűnt: 0 fő
- 2023.12.31-én ellátott ügyfél: 7 fő

A klubok állandó szolgáltatások megszervezésével segítik a látogatók életét, valamint lehetőséget biztosítanak időszakos programok bekapcsolódásába is. Minden telephelyen látogatást tesz a pedikűrös, fodrász, esetleg masször, térítés ellenében. Termékbemutatók, előadások, változatos szabadidős programok teszik színessé az ellátottak mindennapjait.

A szabadidő hasznos eltöltésére irányuló rendezvények között lehetőség nyílik a kultúra ápolására, az egészséges, illetve környezettudatos életmódot hangsúlyozó találkozások látogatására is. Nyári időszakban, a szabadidő eltöltésére a klubokban közös bográcsozást, szalonasütést szervezünk, ami helyben történik, így az idősek is részt tudnak venni. Az idős ellátottjaink, szívesen ünneplik klubtársaikkal névnapjukat, születésnapjukat, és a különböző ünnepeket is, amit nagy készülődés előz meg.

A Jantyk utcai idősek klubja látja el demenseink nagy részét, a klubtagok ebben a klubokban a legidősebbek, így előnyben részesítik a helybe hozható programokat, vásárokat, műsorokat. A Farsangot a Végvári klubbal közösen ünnepelték a klubtagok. A békési Kolbászvizalomra a Sportszarnokba ellátogattak, melyet nagyon élveztek a idősek. Minden hónapban megünnepelték a születés- és névnapokat. Általános iskolás gyermekek fellépése tette színesebbé a Húsvétot, az anyáknapját, az idősek világnapját, és a Karácsonyi ünnepséget.

A Szarvasi utcai idősek klubja májusban Békéscsabán a Munkácsy Múzeumba tett kirándulást, ahol a régi idők kiállítását nézhették meg ellátottjaink, majd a Peron Presszóban kávéztak meg, pihenésképpen. Júniusban a Wenckheim Kastélyt látogatták meg a klubtagjainkkal, a kastélyparkban sétáltak, süteménnyel és üdítővel születésnapot ünnepeltek a kiránduláson. Júliusban a békési kishajó kikötőbe tett látogatás során jégkrémet, üdítőt és

kávét fogyasztva szereztek nem mindennapi élményt ellátottjaink. Augusztusban szalonnasütést rendeztek, amit egy közös piacozás előzött meg. Szeptember végén a Kondorosi Csárdában ünnepelték az idősök világnapját. Békéscsabán a Csaba Centerben a Mikulás ünnepségen vettek részt, valamint az idősök beszerezhették a Karácsonyi ajándékokat a szeretteiknek, unokáiknak. Pizzát és süteményt fogyasztottak a hazaindulás előtt.

A Vágvári Klub minden héten sütemény sütéssel kedveskedett ellátottjainak. Október 3-án, az Idősök világnapja alkalmából Dobozra a Kastélyparkba kirándultak, ahol megnézték a Szent Kereszt kápolnát és a Wenckheim kriptát, belülről is. Ezt követően a dobozi csárdában egy ebéd keretében megvendégelték időseiket. A klubban maradt ellátottjaikat is köszöntötték, és megvendégelték.

A Dózsa utcai klubban hagyományá váltak a covid járvány időszakában a mindennapi séták, melynek során egy órát azon klubtagokkal a jó levegőn töltöttek, akiknek egészségi és fizikai állapota is lehetővé tette ezt. Ezen hagyományt a klub továbbra is megőrizte heti rendszerességgel a mozgás és egészséges életmód fenntartásának fontossága miatt. Két kiállítás is látogatható volt az év folyamán, melynek méltó megnyitórendezvényt szervezett a klub. Természetfotókban és vasúti témájú képekben gyönyörködhetnek a klubtagok és az odalátogatók.

A tarhosi idősök klubjában a legtöbb programot valamilyen világnap, évforduló, jeles esemény köré építették. Megtartották a farsangot, a Nőnapot, Idősök Világnapját, a Mikulást. Sajnos a fenyőünnepünk a nagyszámú megbetegedések miatt az idei évben elmaradt. Sok vetélkedőt, társasjátékot szerveztek, kreatív foglalkozások szerepeltek a programjaik között. A sportnapok igen népszerűek voltak. Köszöntötték egymást a névnapokon, születésnapokon. Továbbra is nagy az érdeklődés a közösen elkészített, és elfogyasztott sütemények iránt. Programjaikon mindig szép számmal vesznek részt a tagok és igen aktívak is.

A Református Egyház minden klubban Istentiszteletet tart rendszeresen, közreműködnek az Idősök világnapjának és a Karácsonyi ünnepségek megvalósításában, méltó megünneplésében.

A fűtési költségek optimalizálása okán, igyekezzünk az alternatív fűtési lehetőségek irányába gondolkodni, így a Jantyik utcai telephelyre *hűtő-fűtő klímaberendezés* került elhelyezésre. A klub bejárati ajtajához beépítésre került egy előtető, így a korábban korszerűsített ingatlan maximálisan rendezett képet mutat.

2023 év végén önkormányzati döntés értelmében két új település, Bélmegyer és Köröstarcsa csatlakozott a Társuláshoz intézményünk részeként. Az ezzel kapcsolatos engedélyeztetések, a napi munkák előkészítése, az igénybevevők felvétele, a számlázási rendszerünk bővítése, mind-mind adminisztrációs többletmunkát jelentettek a dolgozóknak.

Fogyatékosok Nappali Intézményei (Derús-Ház, Végvári Klub, Családi-kör):

Személyi feltételek:

- 2 fő terápiás munkatárs
- 7 fő szociális ápoló-gondozó

A fogyatékos személyek nappali ellátása 3 telephelyen zajlik a településen, melyeken a tárgyi feltételek adottak.

A fogyatékos személyek esetében fontos feladatunknak tarjuk az egyénre szabott fejlesztés megtervezését, és az egyéni képességekre alapozott fejlesztés megvalósítását. A fejlesztő folyamat a már meglévő képességek, és készségek megtartásán túl, egy magasabb szintre jutást céloz meg. A fogyatékos személyek esetében végzett fejlesztés és gondozás fontos eleme az értékelés, mely alkalmával vizsgálhatjuk, hogy a közös munka meghozza-e a várt eredményt.

A fogyatékosok életében a mindennapi fejlesztés mellett fontos a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetősége. Ellátottjaink igénylik, és szívesen részt vesznek az intézmény rendezvényein, illetve a részükre előkészített sport- és kulturális alkalmakon.

Fogyatékos ellátottjaink a szakdolgozók maximális támogatása mellett részt vesznek a városi rendezvényeken is (Madzagfalvi napok, piaci vásárolások, városi Adventi rendezvény stb.)

Családi-kör:

A klub gondozottjai együtt ünnepelték a névnapokat, születésnapokat, farsangot, anyák napját, idősek világnapját. Közös bográcsozás és szalonnasütésen vettek részt a klub idős gondozottjaival. A Mikulás és a Karácsonyi ünnepség az idős klubtagokkal együtt valósult meg, ezáltal is a közösség építő erejére fektetve a hangsúlyt.

Végvári Klub:

A klub együtt ünnepli a születés- és névnapokat, a szabadidős programok mellett a legközkedveltebb a nyár, ami a közös bográcsozás, és a közös szalonnasütések, időszaka a klub életében. A Derús kupán több klubtag is szép eredményeket ért el, a jó hangulat és rég nem látott barátokkal való találkozás ismét felpörkítette a klubtagok életét. Több kézműves foglalkozás, társasjátékozás, sütemény sütés színesítették a mindennapokat. A Derús házzal közösen részt vettek a mindenki születésnapja és mindenki névnapja rendezvényen. Az Idősek Világnapját októberben közösen ünnepelték a klubtagok, ahol verssel és ajándékokkal köszöntötték időskorú klubtagjaikat. Az Adventi időszakban mézeskalács sütésére és karácsonyi díszek készítésére került sor. Szilveszteri multság az év utolsó napján került megrendezésre.

Derús ház:

A 2023-as év rámutatott arra is, hogy azokban az esetekben, ahol a foglalkoztatás a sérülés mértéke miatt nem opció, szinte minden esetben intézményünk az érintett család segítése. Ugyanakkor nagyon fontos kiemelni, hogy ezzel a megnövekedett és nagyobb gondozási szükséglettel együtt járó feladatokkal a személyi állomány részéről is magasabb minőségű empátiára, elhivatottságra, fizikai erőnlétre, feladatszervezésre van szükség.

A covid járvány lecsengését követően tartalmasabb élet vehette ismét kezdetét. A sarkadi klubbal közösen ünnepelték a farsangot, megtartották a versünnepet, Húsvétot. 2023-ban újra részt vettek ellátottjaink a Sérült Fiatalok Megyei találkozóján, Gyulán. Több év, kényszerű kihagyás után megszerveztük 2023. május 31-én a Derús kupát, melyen a Vésztői Szépkorúak Egyesületének műsora fokozta a hangulatot. A rendezvényen üdvözölhettük a Békés Városi Önkormányzat képviselőit is. Az idei évben a versenyzőket a Derús házban készült „csempe-plakettekkel” jutalmaztuk. A verseny sportszerűségét, az eredmények szakszerű összesítését az idei évben is a BFKC segítette. A fiatal sportolók bevonása nem „csak” segítette a pontos lebonyolítást, de elmondásuk alapján ők is gazdagodtak egy élménnyel, érzékenyebbé és elfogadóbbá váltak a rendezvény által. Versenyzőként és szurkolóként is részt vettek a tagok és a dolgozók is, a Fuss a nyárba elnevezésű rendezvényen, a Művelődési Ház által hirdetett Déryné-program előadásain. A Mindenki szülinapja, mindenki névnapja című rendezvényre 2023 novemberében került sor, melyen intézményünk más telephelyei és a sarkadi klub ellátottjai is részt vett. 2023-ban a mezőberényi FENN rendezvény is megújult. A korábbi évekhez képest csak a Földi Harmóniaház ellátottjai adtak színvonalas műsort. A rendezvényen egyetlen meghívott társklubként vettünk részt.

Az ellátottjaink életében minden ünnep különös jelentőséggel bír. Igyekszünk a sokuk számára hiányzó családi háttérrel ezen a területen is helyettesíteni. Az elmúlt évben azonban

több haláleset is beárnyékolta a felhőtlen ünneplést, ami szintén új feladatokat jelentett a gondozónők és ellátottjaink számára.

Az adventi időszakban ismét heti rendezvényekkel hangolódtunk. 2023. Karácsonyán ismét gazdagon terített asztal mellé ülhattünk, hagyományos karácsonyi menüvel vendégelhettük az ellátottakat.

Nem csupán a belső tereinket, de az udvari környezetünket is fokozatosan szépítjük. A virágoskertet bővítettük, a zöldegyes sarokban paradicsomot és paprikát termesztettünk.

Az általunk előállított termékekkel meghívásos alapon részt vettünk több megyei és városi vásáron és kiállításon, továbbra is részt veszünk a közfoglalkoztatási programban.

Feladatunknak érezzük a társadalmi integrációt, a város lakosságának érzékenyítését. Így ellátottainkkal rendszeres látogatói vagyunk a városi programoknak, kiállításoknak, nyári diákmunkán szeretettel fogadjuk a nyitott, elfogadó tanulókat is.

2023-ban a Klubrádió adásában Magyarország Fogyatékoságügyi Nagykövete ajánlása nyomán beszélhettünk a Derűs ház munkájáról, tapasztalatainkról. A szociális szakma jelenleg is preferált társadalmi integrációs modelljét megvalósítva segítjük ellátottjaink önálló életvitelét, egyénre szabott támogatási mértéket biztosítva részükre. A célok érdekében napi szinten együttműködünk a társszakmák képviselőivel, valamint a hivatásos és nem hivatásos (családi) gondnokokkal is. A fent említett megváltozott gondozási szükségletek kapcsán felvettük a kapcsolatot több megyei, támogatott lakhatást biztosító intézménnyel is, hogy ebben a kérdésben minél körültekintőbben tudjunk segíteni az erre a lépésre készülőknek.

A 2024-es évben tervezett felújítási munka kapcsán a belső tereink átszervezésének megtervezését is megkezdtük.

Az ellátottak számának alakulása:

- 2022.12.31-én ellátott ügyfél: 46 fő
- 2023-ban új ellátott ügyfél: 10 fő
- 2023-ban az ellátása megszűnt: 4 fő
- 2023.12.31-én ellátott ügyfél: 52 fő

Napkelte – Hajléktalanok Nappali Melegedője:

Személyi feltételek:

- 1 fő szociális munkás
- 2 fő szociális gondozó
- 1 fő takarítónő látja el a feladatokat

Az intézmény napi *20 fő* befogadására alkalmas, a tárgyi feltételek megfelelőek. A gondozottak részére konyhai berendezések, eszközök (hűtőszekrény, gáztűzhely, mikrohullámú sütő, kávéfőző, kenyérpíró, étkészlet és evőeszköz), áll rendelkezésükre. Televízió biztosított. Lehetőség van számítógép és internet használatára is.

A nappali melegedő szolgáltatásait a 2023-ban is minden nap 8 és 18 óra között vehették igénybe klienseink, illetve hétfői nyitvatartást is biztosít az intézményünk részükre 8 és 18 óra között.

Az igényekhez igazodva a nappali tartózkodás keretében lehetőséget kínálunk társas kapcsolatok kialakítására, kötetlen beszélgetésekre, tévzésre, tisztálkodásra, könyvtár használatára, ruhapótlásra, csomagmegőrzésre, szociális és mentális segítségnyújtásra. Továbbá lehetőség nyílik az igénybevevőknek személyes ruházatuk tisztítására, ételmelegítésre, főzésre és az étel elfogyasztására.

A Nappali Melegedőnek feladata és célja, hogy az életvitelszerűen nem lakás céljára szolgáló helyiségben élő emberek számára nappali ellátást nyújtson.

Ellátottak számának alakulása:

2023. január 1. és 2023. december 31. között a gondozottak létszáma:

2023.01.01. Nyitó létszám	Új felvétel	Szállóra költözött	Kikerült a gondozásból	Elhunyt	2023.12.31-én kliens
60 fő	1 fő	1 fő	7 fő	0 fő	53 fő

Az ellátottak az elmúlt év során 7911 alkalommal jelentek meg a melegedőben.

A több éves tendenciát figyelembe véve, a 2023-as esztendőben kevesebben kerültek ki a gondozásból. Gyakran előfordul, hogy a hajléktalan személyek párhuzamosan vesznek igénybe szolgáltatásokat, de a rendszer miatt választásra kényszerülnek. Így több esetben a foglalkoztatással kiegészülő nappali ellátást választják.

Szolgáltatásaink, és azok igénybevétele 2023. január 1-től - 2023. december 31-ig:										
	Tanácsadás	Készségfejlesztés	Háztartási v. háztartást pótló segítség	Étkezés	Esetkezelés	Felügyelet	Gondozás	Pedagógiai segítségnyújtás	Gyógypedagógiai segítségnyújtás	Közösségi fejlesztés
Január	299	289	279	225	313	-	304	-	-	296
Február	253	241	247	190	293	-	319	-	-	265
Március	284	268	266	241	326	-	335	-	-	290
Április	269	270	255	239	302	-	307	-	-	271
Május	284	276	276	181	332	-	340	-	-	299
Június	269	273	260	207	306	-	322	-	-	271
Július	268	265	286	186	339	-	327	-	-	291
Augusztus	270	277	279	201	328	-	341	-	-	283
Szeptember	271	281	285	190	302	-	323	-	-	268
Október	276	278	246	185	318	-	329	-	-	290
November	310	282	265	188	293	-	302	-	-	273
December	269	279	309	213	321	-	323	-	-	269
Összesen	3322	3279	3253	2446	3773	-	3872	-	-	3366

Az elmúlt évben a nappali melegedő összesen 365 napot tartott nyitva.

Napi átlagforgalom: 22 fő

Gondozási tevékenység elemzése, mentálhigiénés munka:

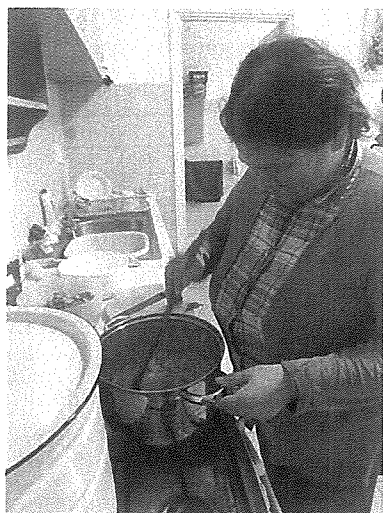
Munka, terápiás munka:

A mentális gondozás célja az ellátást igénybe vevők lelki egyensúlyának kialakítása, karbantartása, társas kapcsolatának fenntartása, a hajléktalan létből való kiemelés elősegítése. Ügyintézőskor felvilágosítást, tájékoztatást kapnak az ügyfelek a különböző támogatási formák igénybe vételéről, jogosultságokról. Igény szerint segítséget nyújtunk az egyes

adatlapok kitöltésében, hivatalos iratok megfogalmazásában, szerkesztésében, irataik pótlásában. Nagyon fontos feladatnak tartjuk, hogy a munkába állást, illetve a munkahely megtartását folyamatos odafigyeléssel, egyéni beszélgetéssel segítsük, készségeiket fejlesszük.

A melegedő kliensei közül a 2023-as évben senki nem vett részt a fejlesztő foglalkoztatásban. Kulturális tevékenység, szabadidő:

- Rendszeresen szervezünk gondozottjaink részére szabadidős programokat. Ezek főként kézműves foglalkozások, ünnepi előkészületek. Gondozottjaink szívesen vesznek részt a foglalkozásokon, melyeknek hatása következtében a zárkózottabb, csendesebb ellátottak közül is többen megnyíltak, aktívan vettek részt a közös programokban.
- A szálló lakóival közösen szervezzük meg részükre a szalonnasütéseket, közös főzéseket. Értékelés az ellátás minőségéről:
- Nap, mint nap kapunk visszajelzéseket a nyújtott szolgáltatásokról, melyek pozitívak.
- *2023-ban könnyen elkészíthető és alacsony bekerülési költségű ételek elkészítésre nyílt lehetőség a melegedőben, ugyanis úgy ítéltük meg, hogy ellátottjaink ezen készségei igen hiányosak. Sajnos sokaknak, már a legegyszerűbb, mindennapi étel előállítására is*

gondot okoz, így sokkal drágább, késztermékkel pótolták azt. A kezdeményezés először bátortalan próbálkozókkal indult el, de később mind többen csatlakoztak a főzni „tanuló” csapathoz.

Fejlesztő foglalkoztatás:

Személyi feltételek:

- Foglalkoztatás segítő: 2 fő
- Koordinátor: 1 fő

Intézményünkben 2 típusú fejlesztő foglalkoztatás zajlik, a szociális törvény szerinti

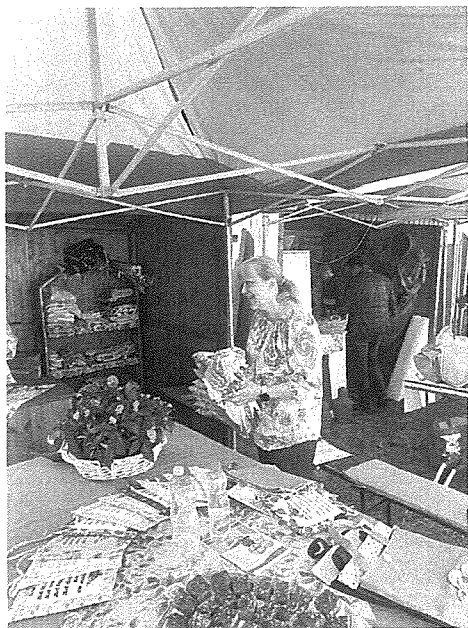

fejlesztési szerződés megkötésével, illetve munka törvénykönyve szerinti foglalkoztatással. 2023-ban 26 fővel. A foglalkoztatás helyszínei a Fogyatékosok és a Hajléktalanok Nappali Intézményei, a Tarhosi Idősek Klubja és az Átmeneti Szálló. Működési engedélyekkel telephely szerint külön-külön rendelkezünk.

Szociális törvény szerinti foglalkoztatás keretében elsősorban konyhai kiegészítő tárgyak és textíliák előállítása, fa fejlesztőjátékok készítése, seprűkötés történik, de foglalkoztatottjaink keze munkáját dicsérik szövött termékeink is. A békés és környéki rendezvényeken, a helyi piacokon, fesztiválokon megjelenik intézményünk termékeivel, amik jellegzetesek, egyediek, és megelégedéssel mondhatjuk, hogy kelendők. Az elkészített ágyneműket, lakás- és konyhai textíliákat az évszaknak megfelelő stílusban változatosan, ám stabil, jó minőségben állítjuk elő. Szívesen vállalunk szerepet helyi élelmiszerek (tészták, lekvárok stb.) esztétikus dizájnjának megteremtésében. Munkatársaink, ellátottjaink kreativitásának köszönhetően a városi intézmények is szívesen fordulnak hozzánk padzsák, függöny, ballagós tarisznya készítése kapcsán. Megrendelőink nem csupán a településről keresnek minket bizalommal, hírünk már átlépi a település határát, rendszeresen szállítunk Gyulára és Békéscsabára is.

Termékeink előállítása során célunk, hogy természetes, természet közeli alapanyagok feldolgozásával, térségünk jellegzetes motívumait megjelenítő használati-és dísz tárgyakat alkossunk. Az értékesíteni kívánt munkadarabok formája egyedi stílusú, tükrözi intézményünk irányvonalát. Munka törvénykönyves szerződés keretében az intézmény fenntartásában való besegítés, *udvaros, takarítás, kertészeti tevékenységben* valósult meg.

Intézményünk évek óta bekapcsolódott a hajléktalan közmunkába, akik szintén ezen tevékenységekben vesznek részt. Tapasztalataink, és a visszajelzések szerint a munka re-integrációs szerepe körükben is érvényesül. Foglalkoztatottak által készített termékeink: konyhai -és lakástextíliák, ajándéktárgyak, természetes összetevőkből készült háziszappanok. A közmunka látványos eredményeit lehetőségünk nyílt megmutatni több színvonalas rendezvényen. Így kiállítással mutatkoztunk be a gyulai **Pálinkafesztiválon**, illetve a Közfoglalkoztatási Kiállítás és Vásáron. Szintén egyedi és színvonalas kiállítással, valamint árusítással színesítettük a **Madzagfalvi napok** programsorozatát is.

A foglalkoztatás során még napjainkig is sokszor szembesülünk azzal a ténnyel, hogy a településen nem ismernek minket eléggé a potenciális vásárlók. 2023-ban folytattuk megjelenéseinket a közösségi médiában, ahol az új termékekről hírt adtunk,

ezzel felkeltve a leendő és rendszeres vásárlók figyelmét. A város lakossága kisebb-nagyobb seprűinket és esztétikus konyhai textiliáinkat, valamint ágyneműinket a piacon is megtalálja.

Hajléktalanok Átmeneti Szállói:

Személyi feltételek:

- Szociális munkatárs: 2 fő
- Szociális ápoló-gondozó: 3 fő

Átmeneti szállóink *50 férőhellyel, és 5 telephellyel* rendelkeznek. A működést tekintve megfelelnek a törvényben előírtaknak. A szolgáltatás célja, hogy 12 havi időtartamra (mely hosszabbítható) biztosítsa az otthont, segítő közösségével részben a családot is pótló, biztonságos háttérrel nyújtson a rendszeres munkavégzéshez, valamint a későbbi autonóm életvitel megalapozásához, társas kapcsolatok rendezéséhez.

Ellátottak számának alakulása:

Női szálló

Engedélyezett férőhelyszám:	10 fő
Működő férőhelyszám:	10 fő
2023-ban az ellátásból kikerült:	1 fő
Új felvétel:	1 fő

Az ellátásból kikerült 1 fő elhunyt.

Férfiszálló

Engedélyezett férőhely:	21 fő
Működő férőhely:	21 fő
2023-ban az ellátásból kikerült:	8 fő
Új felvétel:	9 fő

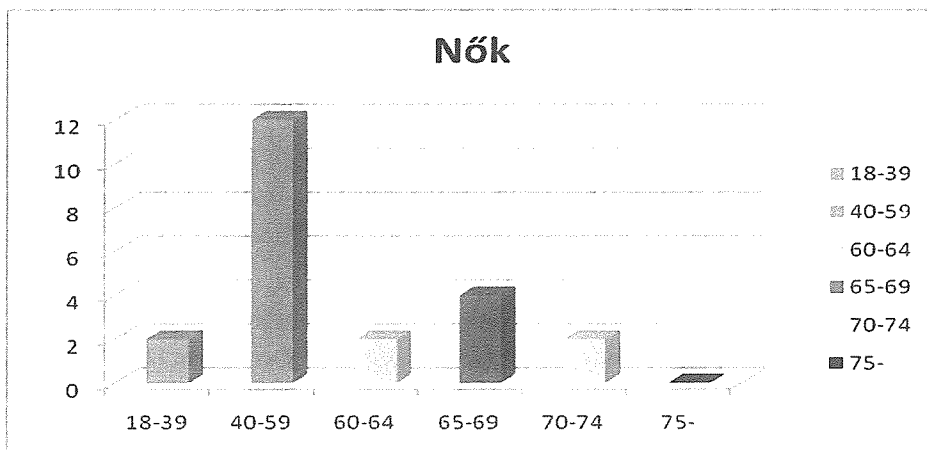
Az ellátásból kikerült 8 fő közül 3 fő esetében a gondozásának indokoltsága megszűnt, 2 fő családjához költözött, 2 fő albérletbe költözött, 1 fő elhunyt.

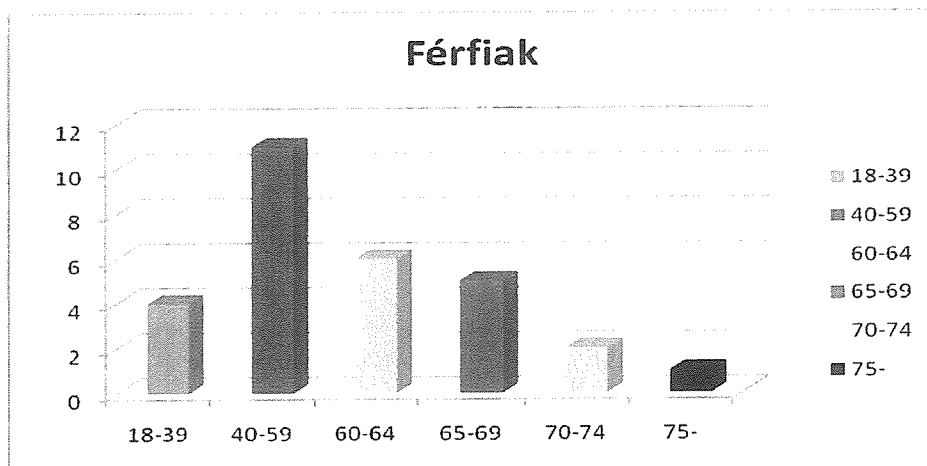
Vegyes szállók

Engedélyezett férőhely:	19 fő
Működő férőhely:	20 fő
2023-ban az ellátásból kikerült:	4 fő
Új felvétel:	8 fő

Az ellátásból kikerültek közül 1 fő gondozásának indokoltsága megszűnt, 1 fő támogatott lakhatásba ment, 1 főt tartós bentlakásos intézménybe irányítottunk, 1 fő elhunyt.

Kor szerinti megoszlás (2023. december 31-ei állapot szerint), nők és férfiak szerinti bontásban:

Gondozási tevékenység elemzése, mentálhigiénés munka:

Az előző évek statisztikájára figyelemmel elmondható, hogy a szállókon megjelenő új ügyfelek száma 2023. évben nagyjából az előző évekhez hasonlóan alakult. A lezárt időszakban 18 fő új lakó érkezett, ők azok, akik csak a beszámolási időszakban kerültek a látókörünkbe és költöztek a szállóra, köztük vannak olyan lakók is, akik már laktak itt, de életük most ismét olyan pontra jutott, hogy csak az Átmeneti Szálló nyújtotta lehetőségekkel tudnak túljutni ezen. A hajléktalanná válás okai az elmúlt évekhez hasonlóan alakultak.

A hajléktalanság bekövetkezésében továbbra is központi jelentőségű tényező a **lakástalanság**. Albérléthez is nagyon nehezen férnek hozzá a magas bérleti díjak következtében, lakás és házvásárlásra nincs lehetőségük. E körülmények, valamint a közüzemi díjak folyamatos megemelkedése egyfajta, a hajléktalanság irányába mutató lejtőt képeznek, elsősorban az alacsony jövedelmű, esetleg munkanélküli vagy más okból szociális segítségre szoruló családok vagy egyének számára. Az életet veszélyeztető állapot megszüntetésének céljával a téli krízisidőszakban 2 fő fűtetlen, nem lakás céljára szolgáló épületekből költözött be.

A **kapcsolati konfliktusok (válás, élettársi kapcsolatok felbomlása)** 8 fő bekerülésénél állt okként a háttérben. Ehhez társul gyakran problémaként a függőséget kiváltó anyagok használata, a fizikális és mentális egészség romlása.

Az **állami intézményekből való kikerülés (pszichiátriai intézet, kórház, börtön, lakásotthon)** miatt 8 fő lett hajléktalan.

Elmondhatjuk, hogy lakóinknál főleg az itt felsorolt élethelyzetek és hiányállapotok váltják egymást, illetve ezek együttes hatása van jelen.

Fő feladatunk továbbra is a gondozottak ellátása, fejlesztése, az önálló életvitelhez szükséges képességek helyreállítása, rehabilitáció, rehabilitáció. Az a tapasztalatunk, hogy a hajléktalan emberek problémájának nagy része a magukra utaltságból fakad, csak az intézményi ellátásokra számíthatnak, hiszen a családi háttér támogatására a legtöbben nem számíthatnak.

A lakóknak leggyakrabban nyújtott segítség: hivatalos iratok (TAJ- kártya, adókártya, személyi igazolvány, lakcímkártya) beszerzése, Hatósági Bizonyítvány kiállítása, orvosi felülvizsgálatokhoz nyomtatvány kitöltése, orvosi igazolások, zárójelentések beszerzése, büntetésekhez részletfizetés kérése, különböző ellátásokhoz jutás segítése, családi kapcsolat felkutatása, erősítése.

Addiktológia: A békési szakrendelésen több lakónk is rendszeresen megjelent. Sajnos minden igyekezetünk ellenére néhány lakónál az alkoholfogyasztás olyan méreteket öltött, hogy csak a gyulai addiktológiára való befekvéstől várhattunk segítséget. A 2023-as évre vonatkozóan tendenciává válik, hogy sajnos egyre több azon lakóink száma, akiket folyamatos mentális

gondozásban kell részesíteni. Ezzel kapcsolatban azt tapasztaltuk, hogy akár újonnan érkező, akár már volt lakó költözött be, sokan súlyos testi-, lelki problémákkal küzdöttek/küzdenek.

Lakógyűlés: A 2023-as év folyamán több alkalommal tartottunk lakógyűlést, hiszen az intézményi élethez, házirendhez való alkalmazkodás sok lakónál nehézséget jelent. Komoly alkoholos befolyásoltság alatt elkövetett rendbontás, esetenként tettlegesség is előfordult. Folyamatosan tudatosítani szükséges az épületek állagmegőrzését, valamint az együttélés miatt kialakult konfliktusok kezelése is komoly feladatot jelent kollégáinknak.

Egészségügyi helyzet: Lakóink egészségi állapota átlagban romlott az elmúlt évhez képest. Főként a pszichiátriai betegek száma gyarapodott. Jelenleg 15 lakónk állapota súlyos, de több lakó küzd valamilyen súlyos betegséggel (szív- és érrendszeri-, légzési-, diabetes-, valamint neurológiai betegségekkel), ők rendszeres orvosi kezelést igényelnek.

Alkohol okozta dependencia számos lakónkat érinti. A tavalyi évhez képest a rendszeresen gyógyszert szedők száma növekedett, de ez a tendencia évről-évre elmondható. Sajnos az ellátottjaink átlagéletkora évről-évre növekszik, már bekerüléskor is gyakran nyugdíjas korúak, vagy nyugdíjhoz közeli az életkoruk, amivel számos egészségügyi probléma is társul a legtöbb esetben. A Kollégáink számtalan alkalommal kísérték betegeinket orvoshoz, kórházba, valamint a háziorvossal tartották a kapcsolatot, gyógyszert írtak fel, váltottak ki, adagolták a gondozottak napi gyógyszerigényét, a rászoruló gondozottakat rendszeresen furdették, ellátták.

Jövedelmi viszonyok (2023. december 31-ei állapot): Az 51 fő lakó közül

Jövedelem típusa	fő
Öregségi nyugdíj	12
Rokkantsági nyugdíj/Rehabilitációs ellátás	5
Állami transzfer (FHT)	10
Munkabér	4
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	10
Árvaellátás	1
Nincs jövedelme	9

Foglalkoztatás: a szálló lakói körében magas az inaktívok száma. A rokkantsági, rehabilitációs ellátásban, EGT-ben részesülők és az öregségi nyugdíjasok teszik ki a lakók több, mint 50 %-át. Ez is mutatja, hogy az ellátottak egészségi állapota rossz, átlagéletkoruk is egyre nő. Rendszeres bérjellegű bevétele a vizsgált napon 4 főnek volt. Ez azonban nem teljesen tükrözi a foglalkoztatottságot, hiszen a nyári időszakban magas az alkalmi munkavállalásra való hajlandóság.

Kulturális tevékenység, szabadidő: A nagyobb ünnepeket, farsangot, kézműves készülődéssel tettük emlékezetessé, valamint összejövetelet is szerveztünk. Október elején ismét intézményünk rendezte meg a megyei hajléktalan sportnapot Orosháza és Békéscsaba részvételével, ami a sportélmény mellett kikapcsolódást is nyújtott lakóink számára. A karácsonyt a már megszokott keretek között karácsonyi műsorokkal, és az ellátottjaink megvendégelésével tudtuk megrendezni.

Kapcsolatok: A civil szervezetek közül kiemelkedő a Vöröskereszt helyi szervezetével való együttműködésünk, többször élelemmel és adományruhával is támogatták lakóinkat. Rendszeres a kapcsolatunk a Békési Rendőrkapitánysággal, Polgárőrséggel, valamint a Regionális Diszpécser Központtal. A lakosság az elmúlt évben is figyelmet fordított ránk,

több alkalommal kapunk női, férfiruhákat, melyet szívesen fogadtunk. *Rendszerek az ételadományok, a lakosság figyelemmel van a hajléktalan személyek hiányállapotára, így felajánlásaikkal segítik őket. Kiemelt kapcsolatot ápolunk a Hajléktalanokért Közalapítvánnyal, rendszeresen látogatjuk szakmai rendezvényeiket, valamint intenzíven pályázunk projekt támogatásaikra.*

Értékelés az ellátás minőségéről, kliensek véleménye:

Azt tapasztaljuk, hogy elismerik a velük való (egyévre szabott) foglalkozást, az ellátás minőségét. Az esetfelelősi rendszer átlátható munkát biztosít, de itt is leképeződnek a társadalmi viszonyok. Az egyének önmaguk érzett felelőssége egyre csökken, az intézmények, önkormányzat, kormányzat támogatását remélik ügyfeleink. Saját élethelyzetük, kilátásaik érdekében alacsony motivációt mutatnak, a segítséget külső injekcióként gondolják megvalósulni. Segítségünkre volt a mediáció alkalmazása, mellyel a legtöbb konfliktust sikerült kezelnünk.

Krizisétképzés: az elmúlt évben is Hajléktalan Közalapítvány pályázata tette lehetővé, hogy minden hétköznapnap részesüljenek az ellátottak krízisétképzésből. Sajnos az év október elején a pályázat kifutott, az utolsó étkeztetési nap október 6-án volt. Az elmúlt évek során a program már bizonyította eredményességét, indokoltága egyértelmű, amit az ellátottak jelzései alátámasztanak. Várjuk a pozitív visszajelzést a reményeink szerint hamarosan induló új pályázatról, mert ez a napi egyszeri melegétel hatalmas segítséget nyújtott ellátottjainknak. A támogatásnak köszönhetően sikerült elérni célunkat, a gondozottjaink életminőségének, testi-lelki egészségének javulását.

Az intézménybe történő felvétel gyakorlata:

Az intézménybe való felvétel a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendeletben előírtak alapján járunk el, továbbra is írásban benyújtott kérelem alapján az étkeztetés, házi segítségnyújtás, a támogató szolgálat és a nappali és átmeneti ellátások esetében. A többi ellátás esetében is e rendeletnek megfelelően járunk el. Az elbírálás, az értesítés szintén a jogszabályi előírásnak megfelelően történik. Az ellátás megkezdésekor szükséges megállapodások megkötése szintén az előírásoknak megfelelően történik a 9/1999.(XI. 24.) SzCsM rendelet szerint.

Az intézmény szerepe a helyi ellátó rendszerben, ellátotti szükségletek alakulásának tendenciái:

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2023-ban is jelentős szerepet töltött be a településen élők szociális szolgáltatásainak nyújtása során, valamint a járási gyermekjólét tevékenységbe is intenzíven kapcsolódik be. Intézményünk a városban működő civil és egyházi fenntartású szolgáltatókkal - a kliensek adekvát ellátása érdekében – szakmai kapcsolatot tart fent.

2023. január-februári időszakban, szombati ételosztások kerültek megszervezésre, a szociálpolitikai kerekasztalt alkotó szervezetek javaslatára. Településünkön a kerekasztal formális együttműködésén túlmutató segítségnyújtási szándék jellemző, így 2023. januárjában megfogalmazódott, hogy a téli hónapokban szükség lenne hétvégi ételosztásra, amivel a marginalizálódott egyéneket, családokat támogathatnánk. A kezdeményezéshez számos civil-, egyházi-, társadalmi szervezet, valamint a BVSZSZK csatlakozott. Az elkészült javaslat alapján a városi konyhák és éttermek, alapanyagáron vállalták a főzést, amiért hatalmas köszönet mindannyiuknak. A támogatottak nagy örömmel fogadták az egytálélt, az akciónak pozitív visszhangja volt, folytatása a következő téli időszakban is egyértelmű igényként merül fel.

Intézményünk járási székhely szerepéből adódóan folyamatosan kapcsolatot tart a járási települések vezetőivel, szociális szakembereivel. Tevékenységeink egy része az eddigiekben is túlmutatott Békés város közigazgatási határain. Ennek oka, hogy a korábbi pályázati rendszerben indított szolgáltatások, még a kistérségi lehatárolásból kerültek át a normatív rendszerbe, de a települések változatlanul működési területünkön maradtak. A kapcsolatok intenzitása, a szakmai és pénzügyi finansiális helyzet, már a 2022-ben felvetette, több település, a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társuláshoz történő csatlakozását. A fenntartónk bevonásával történt személyes egyeztetések következtében, megtörténtek 2023. év elejétől a konkrét egyeztetések Köröstarcsa és Bélmegyer vonatkozásában. A Társuláshoz való csatlakozás lehetősége folyamán az intézményünk vezetése gyakran a helyi döntéshozók előtt mutatkozott be és válaszolta meg kérdéseiket. A szándékról szól döntést, a fent említett települések Képviselő testülete 2023.06.30-ig meghozta, melynek érdekében a Társulás bővítése 2024. január 1-től vált lehetségessé. Ennek érdekében kezdetét vette az az intenzív munka, ami lehetővé tette, hogy a Bélmegyeri Idősek Klubja és a Köröstarcsai Alapszolgáltatási Központ Intézményünk részévé váljon. A felkészülés igen sokrétű volt, magába foglalva az intézmény valamennyi szabályzatának átalakítását, kibővítését, az engedélyeztetési eljárást, valamennyi szakmai és pénzügyi megállapodás, szerződés áttekintését és átíratását. A feladat nem nélkülözte a fizikai jelenlétet sem, a jövőbeni telephelyek vonatkozásában, hiszen érzékeljük a dolgozók bizonytalanságát, megválaszolatlan kérdéseinek sokaságát, leendő munkáltatójuk megismerésének igényét. Az új szolgáltató bemutatkozása természetesen nem csupán a dolgozóknak, de az ellátottaknak is jogos igényük volt, így az ő irányukba is megkezdtük a tájékoztatást. A feladatok feszített tempóban, de megnyugtató módon lezajlottak az év

végéig, és elmondható, hogy orvosolható problémák kezelésével a csatlakozás realizálódott. Intézményünk humánerőforrás állománya 14 fő főállású, valamint 3 fő közmunka programban foglalkoztatott kollégával bővült ki.

Több évre visszatekintve, folyamatosan képessé kell válnia szolgáltatásainknak is a megújulásra. Amíg cca.10 esztendővel ezelőtt a házi gondozónőknek „csak” 1-1 több órás gondozást igénylő ellátottja volt, ez mára többszöröse lett. A korábbi években a leromlott egészségi állapotú ügyfeleket, családi összefogással, vagy bentlakásos intézményi ellátással kísértük el életük végéig. A család szerepének átalakulásával, érezhetően nagyobb szerep jut a szociális ellátórendszernek, melynek megvalósítása nyitvatartási időben a kapacitásaink maximális kihasználása mellett zajlik. Intézményünk, mint alapellátó, azonban nem működhet 24 órás szolgáltatóként, melyet sem a hozzátartozók, sem az ügyfeleink nem tudnak minden esetben elfogadni. Kommunikációjuk gyakran követelőző, és háritó is, elvárva, hogy mint egy polihisztorként, mindenre találjunk megoldást. Segítő mivoltunkból adódóan, a rajtunk túlmutató feladatok esetében is igyekszünk valamit az ügyfelek és hozzátartozók kezébe adni, ám ez több kliens, főként idős, beteg egyén (pár) vonatkozásában egész napos ügyintézkést generál, valamint olyan megoldásokat, amelyek megterhelőek mindannyiunk számára. A fenti helyzetek még inkább igazak, azon lakosokra, akik támogató bázis nélkül élik életüket a településen, így hozzátartozóikkal igen laza kapcsolatokat ápolnak. Sajnos ebből kifolyólag, mint egyetlen támogató kontakt, akár mi találunk rá akut betegséget produkáló, súlyos állapotban lévő, vagy akár elhunyt ellátottra is. A tavalyi évben is több ilyes esetben vettük igénybe a Rendőrség, a Tűzoltóság és a Mentők segítségét.

A nyújtott szolgáltatás tartalmában történt módosulás szintén érzékelhető a fogyatékos ellátás vonatkozásában is. Az 1990-es és 2000-es évek tendenciái miatt, a nagy bentlakásos intézmények kitagolása után, érezhetően sok fiatal fogyatékos kezdett önálló életet gondnoka és családja segítségével, illetve a súlyosabb fogyatékos „fiatalok” többen éltek családjukkal. A szülők munkavállalása, valamint a koruk előrehaladása, fizikai aktivitásuk csökkenése miatt azonban egyre több esetben fordulnak hozzánk, a nappali ellátás igénylése miatt. Ők a bentlakásos elhelyezést egyelőre elutasítják, támogatott lakhatást pedig gyakran nem tartják kompatibilisnek „gyermekükkel”. Ezen ellátottak mind speciális igényekkel érkeznek, gondozásuk kihívás, de minden igyekezetünkkel a család segítségére kívánunk lenni.

A hajléktalan ellátásról szóló beszámolásban már bemutatásra került az ellátottak kora, ebből is látható, hogy a társadalom előregező tendenciája, ott is leképeződik. Ezen túl, az ápolást-gondozást nyújtó intézmények kapacitása és „magas” térítési díja miatt, a rossz egészségi állapotú emberek fogadására is rákényszerülünk. A betegségek késői felfedezése és kezelése, gyakran azt eredményezi, hogy évente több lakót elveszítünk. Sajnos a nappali ellátások, a házi segítségnyújtás, közösségi pszichiátriai ellátás veszteségeit tovább tetézi, hogy a szállókon is kezelni kényszerül a közösség a halál tényét. Kollégáink szinte minden szolgáltatásból visszajelzik, hogy a megnövekedett gyászfeldolgozás hatalmas mentális terhelést okoz. A töltekezésre mindannyian igyekszünk magánemberként hangsúlyt fektetni, ám ez nem helyettesíti a professzionális segítségnyújtást, nevesítve a szupervíziót. A segítők megsegítésére alkalmazott módszer azonban igen idő- és költségigényes, ami 2024 évben sem lesz megvalósítható. A probléma megoldásában érzem vezetői felelősségemet, de a megoldást egyelőre nem találtam meg rá. Szupervízió híján, intézményünk szerződött szakpszichológusa nyújt segítséget esetenként, de például jónak tartanám, ha a jutalmazási rendszerbe bármilyen rekreáció szolgáltatás beépítésre kerülhetne.

Az intézmény szorosan együtt dolgozik a fenntartóval a települési fejlesztési célok megvalósulása érdekében. Intézményünk ismét konzorciumi partnerséget vállalt a korábbi

Telepprogram folytatásának tekinthető TOP_Plusz-3.1.2.-21.-BS1-2022-00006 előkészítésében, és megvalósításában.

Összességében elmondható, hogy az intézmény által működtetett szolgáltatások összehangoltan és megalapozott igényekre reagálva működnek városi és járási szinten.

Ellenőrzések tapasztalatai:

2023-ban *belső ellenőrzés* is zajlott Intézményünkben, mely hiányosságot nem tárt fel.

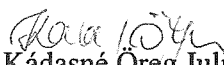
A *Magyar Államkincstár fejlesztő foglalkoztatás* ellenőrzését rendelte el, ami lezajlott **2023. november 29-én**. A jegyzőkönyv egy javaslatot fogalmazott meg, a fejlesztési szerződés tartalmát illetően, egyéb hiányosságot nem tárt fel.

A jogszabályok változása miatt az intézményi szabályzatok aktualizálása folyamatos. Munkánk során a Szociális Munka Etikai Kódexét követjük.

Tervek:

A 2024-es esztendőben célunk, hogy az új telephelyek maximális integrációja megvalósuljon, annak érdekében, hogy ne „csupán” a dolgozók biztonságérzete javuljon, hanem a stabilitás érzését ellátottjaink is megtapasztalják. Amennyiben a szoros költségvetés engedi, szeretnénk a szükségszerű karbantartási feladatok prioritás szerinti elvégzését. Sajnos az épületek korából adódóan minden esztendőben váratlan kiadásokkal találjuk szembe magunkat, így a tervszerű állagmegóvás sorrendje, a sürgős munkálatok miatt, gyakran felborul.

Békés, 2024. április 17.

Kádasné Öreg Julianna
igazgató

